

Uherské Hradiště

Šťastný nový rok 2023 | Aquapark už uvítal čtyři miliony návštěvníků | Pilot Stanislav Sklenář

Obsah

Úvodník	2
Cena Vladimíra Boučka	3
Nové parkovací karty	4
Hřiště ve Štěpnicích	5
Oprava chodníků	6
Modernizace teplárny	7
Obnova věznice	8
Pilot Stanislav Sklenář	10
Zajímavosti	12
Názory zastupitelů	13
Inzerce	14
Tipy Regionu Slovácko	15
Klub kultury	19
Knihovna BBB	20
Slovácké divadlo	21
Slovácké muzeum	22
Městská kina	23
Park Rochus	24
Z organizací	25
Z historie	26
Sportovní okénko	28
Naše příroda	29
O reklamě	30
Slovácký recept	31

Úvodník

„Z celého srdce vám do nového roku přeji mnoho štěstí, zdraví a pohody. I když to nebude rok jednoduchý“

Vážení čtenáři,

vítám vás u čtení prvního čísla městského zpravodaje v roce 2023 a z celého srdce vám do nového roku přeji mnoho štěstí, zdraví a pohody.

Tyto hodnoty budeme všichni velmi potřebovat. Moc bych si přála, kdybychom do nového roku mohli vykročit lehkou nohou. Ale složitá ekonomická situace a energetická krize se dotýká celého státu i každého občana a nutí nás chovat se hospodárně.

O to se snaží také město Uherské Hradiště. Již v návrhu rozpočtu na letošní rok jsme se připravili na nové, mnohem vyšší výdaje za energie, se kterými se potýká celá země. Elektřinu a plyn pro město a jeho příspěvkové organizace jsme koncem loňského roku nakoupili na komoditní burze za takzvané spotové ceny. Výdaje na energie plánujeme v roce 2023 přibližně ve výši vládou zastropovaných cen.

Kvůli cenám energií naštěstí zatím nebylo nutné omezovat žádné investiční akce. Kromě pokračování přípravy projektu výstavby nového zimního stadionu, který je významnou víceletou investiční akcí, letos plánujeme například zahájení prací na nadstavbě bytového domu Štefánikova 1275–1277, kde vznikne 19 nových bytů za 55,5 milionu. Další velkou akcí bude rekonstrukce kuchyně ZŠ UNESCO v objektu Měšťanské besedy za 40 milionů korun, včetně sanace vlhkosti budovy. Náklady v řádu desítek milionů si ale vyžádá i rekonstrukce tobožánové věže v aquaparku nebo pokračování rekonstrukce chodníků na Solné cestě v Sadech.

Jsem ráda, že po loňské přípravě začneme se stavbou přírodního amfiteátru v Parku Rochus, který by měl do budoucna být hlavním místem pro konání kulturních programů na

Rochusu. Třetí etapou pak chceme pokračovat také ve výměně nepropustných povrchů parkovacích ploch ve Štěpnicích nebo opravit střechy na ZŠ Za Alejí, z nichž část by měla být tzv. zelenými střechami. Kromě investic se budeme věnovat radě menších akcí a údržbě veřejných prostranství, mobiliáře, budov i komunikací v majetku města.

Samozřejmě, že i nadále počítáme s podporou občanů a neziskových organizací na území města formou smluv o spolupráci, dotačních programů, slevou na poplatcích za komunální odpad, podporou prvňáčků i rodin s nově narozenými dětmi, příspěvkem na MHD, nižším výnosem daně z nemovitostí a s příspěvky organizací v oblasti kultury, sociální pomoci a volnočasových aktivit.

Také tento zpravodaj bude nově tištěn na papíru s menší gramáží, než tomu bylo doposud. Vedou nás k tomu ekonomické důvody, protože i cena papíru a tisku skokově stoupá. Jsme však přesvědčeni, že úroveň zpravodaje, který dlouhodobě patří k nejlepším v republice, to nijak nesníží.

*Tak šťastný vstup do nového roku 2023!
Marcela Čechová, místostarostka*

Krátce z města

Aquapark přivítal už čtyři miliony návštěvníků

V malou slavnost se 12. prosince proměnil příchod skupiny 24 dětí s prvního stupně Základní školy UNESCO do uherskohradištského aquaparku. Žáci se svými učitelkami se totiž stali jeho čtyřmiliontými návštěvníky. V aquaparku na návštěvníka s pořadovým číslem 4 000 000 čekali spolu s ředitelem Jiřím Durdákem také starosta města Stanislav Blaha a místostarostka Marcela Čechová. Děti a paní učitelky přijaly osobní gratulaci a pamětní list a ředitel aquaparku Jiří Durdák jim předal plavecké čepice a dárkové předměty značky Coqui. Navíc mají slíbený školní výlet

s možností pobytu v celém areálu aquaparku, včetně prohlídky zázemí strojovny. První návštěvníci Aquaparku Uherské Hradiště prošli turnikety 21. prosince 2010 a aquapark se v žebříčku návštěvnosti neoblíbenějších turistických cílů České republiky pravidelně umísťuje v první padesátce. Mezi bazénovými komplexy a aquaparky je třetím nejnavštěvovanějším. Celková rozloha vodní plochy aquaparku je 850 m² ve vnitřním areálu a 1023 m² ve venkovním. Kapacita v jeden moment je 380 osob pro vnitřní areál a 1900 osob při provozu letního areálu. Nejvyšší měsíční návštěvnost

zaznamenal aquapark v srpnu 2015, kdy přišlo celkem 50 404 osob, rekord v roční návštěvnosti si aquapark připsal v roce 2019, kdy jej navštívilo 402 833 lidí.

Nominace na Cenu Vladimíra Boučka

Podobně jako každý rok, také v roce 2023 bude město Uherské Hradiště udělovat významným lidovým výrobcům Cenu Vladimíra Boučka pro zachování a rozvoj lidové umělecké výroby. Vloni cenu získaly Helena Lakosilová za šití krojů a Adéla Volná, která se zaměřuje na práci s kameňinou a hrnčinou. Čestné uznání připadlo paní Marii Slaníkové za celoživotní práci pro folklorní soubory

v Uherském Hradišti v oblasti šití a péče o kroje. Cena je určena těm, kdo udržují a zachovávají při své činnosti znalosti a dovednosti tradičních lidových řemesel a výsledky své činnosti prezentují na veřejnosti při konání jarmarků v Uherském Hradišti, při akcích pořádaných Slováckým muzeem a při jiných podobných akcích na území města. Návrhy na udělení ceny mohou předkládat odborníci i laická veřejnost.

V případě, že se rozhodnete podat návrh, je třeba jej v souladu se schváleným statutem Ceny Vladimíra Boučka pro zachování a rozvoj lidové umělecké výroby zaslat nebo podat písemnou formou na adresu: Městský úřad, odbor kultury, školství a sportu, Protkarova 33, 686 01 Uherské Hradiště. Nomináční formulář je k dispozici na webu www.mesto-uh.cz. Termín je do 10. února.

- JP -

Šťastný a úspěšný rok 2023 přeje

Krátce z města

Krajskou cenu Pro Amicis Musae získala Ladislava Košíková

Choreografka a umělecká vedoucí tanečního souboru Hradišťtan Ladislava Košíková převzala 1. prosince v uherskohradištské Redutě od hejtmana Zlínského kraje Radima Holiše ocenění Pro Amicis Musae (česky Pro přátele múz) za významný, dlouhodobý a podstatný přínos kulturnímu rozvoji regionu. Mezi nominovanými ale mělo Uherské Hradiště i další želízka v ohni, historičku Blanku Rašticovou a ředitele Slováckého muzea Ivo Frolce. Gratulujeme!

Nová kniha o historii a současnosti Věsek je na světě

Kniha Věsky – malý kousek Slovácka je na světě. Vydal ji místní Spolek Věsky a v sobotu 10. prosince byla slavnostně pokřtěna v kulturním zařízení ve Věskách. Zakoupit si ji můžete

například u jedné z autorek, paní Jolany Kodrlové ve Věskách či v Městském informačním centru v budově bývalé jezuitské koleje na Masarykově náměstí.

Vánoční stromečky ponechte u kontejnerových stání

Po vánočních svátcích se často stává, že lidé odloží odstrojené vánoční stromečky různě po městě a je z nich značný nepořádek. Žádáme proto občany, aby vánoční stromečky v žádném případě nestrkali do kontejnerů na odpad, nenechávali je ležet na travnatých plochách ani v okolí domů. Stromky je možné ponechat u sběrných míst na komunální odpad. Podobně jako v předchozích letech bude jezdit služba, která stromečky posbírání. Budou se svážet každé pondělí od 9. ledna do 13. února.

Výdej parkovacích karet pokračuje i v lednu

Parkovací karty na rok 2023 se vydávají na radnici také v lednu v úředních hodinách, které jsou v pondělí a ve středu od 8.00 do 11.30 a od 13.00 do 17.00 hodin. Mimo úřední hodiny je výdej karet možný pouze po předchozí telefonní nebo e-mailové domluvě (kontaktní osoba: Jana Chrastková, 572 525 555, 731 690 008, jana.chrastkova@mesto-uh.cz. Výdejním místem je Odbor správy majetku města v hlavní budově městského úřadu na Masarykově náměstí 19. Žadatel musí před vydáním parkovací karty předložit potřebné doklady podle pravidel pro vydání parkovací karty (platí i v případě, že žadatel již měl parkovací kartu v roce 2022) a uhradit cenu podle ceníku za stání silničních motorových vozidel na místních komunikacích v Uherském Hradišti. Kartu je nutné osobně (v zastoupení) vyzvednout v uvedeném výdejním místě. Je možné předem zaslat žádost o vydání parkovací karty e-mailem. Na základě žádosti bude žadateli upřesněn termín vyzvednutí. V tomto případě žadatel dokládá potřebné doklady a dokumenty při vyzvednutí.

- JP -

Krátce z města

Město vysadilo 74 nových stromů v Sadech a Mařaticích

Radnice koncem loňského roku vysadila stromy v Sadech a v Mařaticích, a to po 37 listnatých stromech v každé části. Jedná se především o domácí druhy listnatých dřevin včetně ovocných. V Mařaticích se jednalo o dosadbu aleje na ulici Sadová, kde přibyl osm okrasných třešní, na svah na ulici 1. máje bylo vysazeno jedenáct mandloní a šest slivoní, šest jerlínů je nově v prostorech parkoviště před

zimním stadionem, čtyři nové stromy jsou u hřiště na ulici Fantiška Kretze a dva u hřiště Na Hraničkách. V katastru Sadů šlo především o výsadbu třešňové aleje čítající 21 stromů od ulice Nad Žlebem k Výšíně sv. Metoděje, dalších jedenáct nových stromů je také na křižovatce ulice Solná a třídy Malinovského, tři další u dětského hřiště na ulici Ztracená a dvě lípy přibylly do Ulice Pod Lipkami.

Kroužky jsou nyní dostupné pro všechny děti

K zajímavému projektu Darujme kroužky dětem, který zahrnuje nové možnosti volnočasových aktivit pro rodiče v tíživé finanční situaci, se připojil také Dům dětí a mládeže Šíkula. Na finanční podporu mají nárok ty děti, na které pobírají jejich zákonní zástupci přídavek na dítě. Kroužky DDM Šíkula nabízejí dětem možnost, jak trávit smysluplně volný čas

v bezpečném prostředí, kde najdou kamarády, zažijí radost, mohou dále rozvíjet svůj talent a potenciál. Pokud je volné místo, mohou se přihlásit i děti, které ještě žádné kroužky nenavštěvují. Veškeré bližší informace získáte na www.ddmsikula.cz, na telefonu 572 551 347 nebo na info@ddmsikula.cz. O projektu se více dozvíte na webu www.darujmekrouzky.cz.

Proměna hřiště ve Štěpnicích pokračuje

Navzdory předpokladu, že obnova centrálního dětského hřiště na sídlišti Štěpnice u nákupního střediska bude hotová až na jaře, stihla se výměna herních prvků ještě do konce loňského roku.

„Se zastaralými a nevyhovujícími dřevěnými prvky jsme se rozloučili a na hřiště byly instalovány nové herní prvky pro děti všech věkových kategorií,“ poznamenal místostarosta Čestmír Bouda s tím, že hřiště, které je zatím zapáskované a veřejnosti nepřístupné, bude zprovozněno co možná nejdříve. Děti na hřišti najdou pískoviště, multifunkční herní věž s tunelem, portálovou houpačku, točící oblé tyče, rotující kolotoč pro dva i kolotoč s vrchním madlem, tři houpadla na pružině i vahadlové houpačky. Dětské hřiště je z důvodu bezpečnosti odděleno od nedaleké parkovací plochy plůtkem.

„Před koncem roku jsme ještě stihli přidat jeden kolotoč na hřiště v Tůních, dále jsme vyměnili poškozenou skluzavku a přidali točidlo na sídliště Louky v Jarošově,“ doplnil Bouda.

- JP -

Krátce z města

Chystá se oprava chodníků v ulicích Šafaříkova a Štefánikova

Do konce května se obyvatelé Uherského Hradiště dočkají nově opravených chodníků v ulicích Štefánikova a Šafaříkova. Na Štefánikově, kde je chodník zároveň stezkou pro chodce a cyklisty, bude opravena část mezi ulicemi Sokolovskou a příjezdem na Zelené náměstí, v ulici Šafaříkova se bude jednat o úsek mezi ulicemi Jiřího z Poděbrad a Boženy Němcové, a to po obou stranách. Při samotných pracích budou upraveny konstrukční vrstvy a chodníky předlážděny zámkovou dlažbou. V rámci oprav budou doplněny varovné a signálních pásy pro nevidomé a slabozraké. Výběr úseků vychází z jejich aktuálního stavebního stavu, dopravního významu a v obou případech i z jejich umístění v blízkosti objektů se zvýšeným pohybem handicapovaných osob. Chodníky v ulici Šafaříkova vykazují řadu defektů v podobě nerovností a poškozených dlaždic. „Chodník spojuje lokalitu s hustou bytovou zástavbou s centrem města. Navíc se v řešeném úseku nachází školní zařízení zaměřené na edukaci handicapovaných dětí. Díky tomu je zde větší pohyb osob s omezenými pohybovými schopnostmi,“ přiblížil starosta

Stanislav Blaha. V ulici Štefánikova jde o opravu stezky pro smíšený pohyb chodců a cyklistů. Povrch stezky již sice tvoří zámková dlažba, ale jsou zde zjevné defekty způsobené nedostatečnou nosností podkladu. Závady jsou v některých místech tak markantní, že je ohrožena bezpečná schůdnost a sjízdnost stezky se zvýšeným rizikem vzniku úrazu či škody na majetku. „Stezka lemuje obytnou lokalitu Tůně a je jednou z obslužných komunikací pro pěší a cyklisty spojující lokalitu bývalých kasáren s centrem. Je také přístupovou komunikací pro jeden z objektů Senior centra, takže také zde je nutné předpokládat zvýšený pohyb osob s určitým handicapem,“ objasnil starosta. Cena za opravy obou chodníků je 4,3 milionu korun.

Město navyšuje počet nádob na použité oleje a tuky

Už čtyři roky mají občané Uherského Hradiště možnost pohodlně se zbavit upotřebeného oleje nebo tuků z kuchyně. Radnice nechala v lednu 2019 napříč městem rozmístit speciální zelené nádoby, kam je možné olej ukládat. Vloni se počet míst s nádobami na olej rozšířil o šest a nyní ještě o deset dalších. Celkem se tedy občané mohou použitých kuchyňských olejů zbavit na 48 místech ve městě. Lidé ale často oleje vyhazují v nevhodných nádobách či obalech. „Ideální je vyházet olej v uzavřených PET lahvích nebo jiných plastových obalech. Plastová nádoba by měla být dobře uzavíratelná, nejlépe šroubovacím uzávěrem. Naprosto nevhodné jsou sklenice nebo plechovky,“ připomněl místostarosta Čestmír Bouda. Sběr se týká výhradně olejů z domácností. „Do nádob na oleje patří pouze oleje a tuky z kuchyně, nikoliv například vyjetý olej z auta,“ uvedl Bouda. Všechny nádoby na odpady jsou k nalezení na webu města v Geografickém informačním systému.

Nové nádoby na oleje jsou k dispozici na těchto místech: Na Baště 324, Revoluční 729, Malinovského 938, Štěpnická 1082, Mařatice – Vladislava Perutky

1283, Okružní 715, Staňkova 865, 1. máje (u zastávky Horní konec), Věsky - Nová 182 a Míkovice – Hlavní 172.

Mezi hřbitovem a ulicí Vinohradská už se svítí na cestu

Město doplnilo chybějící nebo nedostatečné veřejné osvětlení od hřbitova v Mařaticích až do ulice Vinohradská. Osvětlení zde chybělo buď úplně, nebo nesplňovalo požadavky na nasvětlení pozemní komunikace. Nově vybudované osvětlení docílilo zvýšení bezpečnosti silničního provozu a zviditelnění chodců. „Tento úsek byl historicky bez osvětlení a v občanech vzbuzoval pocit nebezpečí, chodci a pejskaři se zde cítili ohroženi projíždějícími vozidly,“ připomněl starosta Stanislav Blaha. „Na celém osvětleném úseku je nyní vybudováno 14 lamp. Na ulici 1. máje směrem k Vinohradské jsme doplnili celkem 11 sloupů veřejného osvětlení, další 3 v ulici Vinohradská,“ upřesnil starosta. Veřejné osvětlení bylo vyprojektováno a zrealizováno podle současných norem a parametrů. Byla použita ekonomicky úsporná svítidla s LED technologií, která svými vlastnostmi dosahují kvalitního osvětlení s nízkou spotřebou elektrické energie. Vybudované osvětlení již také akceptuje aktuální požadavky na snižování světelného smogu. Realizace probíhala na podzim roku 2022, investiční náklady byly 1,4 milionu korun a v plné výši byly uhrazeny z prostředků svěřených Místní komisí Mařatice.

- JP -

Modernizace teplárny Mařatice

Další důležitý krok: Krajský úřad zahájil posuzování vlivu na životní prostředí

Dřevěné obložení budovy podtrhuje ekologický aspekt zařízení.

Vizualizace: dkarchitekti

Modernizace teplárny Mařatice vstoupila v prosinci do další etapy. Krajský úřad Zlínského kraje zahájil proces posuzování záměru výstavby zařízení na energetické využití odpadů (proces EIA). Zpracované podklady k EIA předala krajskému úřadu teplárenská společnost CTZ na začátku prosince. Jde o první krok v procesu realizace modernizace teplárny, do kterého se může s připomínkami zapojit veřejnost, občanské spolky a správní úřady, včetně Odboru stavebního úřadu a životního prostředí Uherského Hradiště.

„Jsem rád, že teplárna postupuje podle schváleného harmonogramu. Stále platí, že se chceme zbavit problémů se skládkou uhlí a vyřešit likvidaci komunálního odpadu pro zákaz skládkování v roce 2030. Rozhodnutí využít komunální odpad jako palivo, které produkujeme sami, se po invazi Ruska na Ukrajinu ukázalo jako strategicky správné,“ komentoval předání dokumentace starosta Uherského Hradiště Stanislav Blaha.

Podle teplárny jsou všechny studie pozitivní

Podle jednatele společnosti CTZ Kamila Ondry zpracovaná dokumentace potvrzuje výsledky předběžných studií, že vliv zařízení pro energetické využití odpadů (ZEVO) na životní prostředí

v Uherském Hradišti bude zanedbatelný. Na nulu naopak klesne znečištění okolí teplárny prachem ze skládky uhlí a významně klesnou emise kyslíčnicku siřičitého a oxidů dusíku. Ukončením spalování uhlí zároveň dojde k významnému poklesu emisí skleníkových plynů.

Podle Kamila Ondry dokumentace EIA udává, že u emisí toxických látek ze ZEVO nebudou překračovány přísné emisní a imisní limity a vzhledem k již existujícím koncentracím těchto látek v ovzduší Uherského Hradiště bude u řady z nich příspěvek ze ZEVO prakticky neměřitelný. Týká se to například aktuálně velmi sledovaných látek benzo[a]pyrenu nebo prachových částic PM_{2,5} a PM₁₀.

Studie „Posouzení vlivu záměru na veřejné zdraví“, která je také součástí dokumentace EIA, uvádí, že z pohledu imisí škodlivých látek neexistují pro veřejné zdraví žádná významná rizika. V případě hlukové zátěže nedojde oproti současné situaci ke změně, a proto nedojde ani k žádné změně stávajících zdravotních účinků.

Všechny závěry obsažené v dokumentaci EIA musí potvrdit oponentní expertní posudek, jehož zpracovatele vybírá právě krajský úřad. Tento státem autorizovaný odborník posuzuje jak dokumentaci EIA, tak námitky a připomínky veřejnosti. Doplňit nebo

přepracovat dokumentaci EIA ještě před vypracováním oponentního posudku může společnost CTZ přikázat i krajský úřad, ať již na základě vlastní iniciativy nebo v reakci na námitky a připomínky veřejnosti.

Hotovo by mělo být v roce 2028

Kombinaci technologií na zemní plyn a ZEVO doporučila v květnu roku 2021 studie odborníků VUT Brno, Ústavu procesního inženýrství, v listopadu ji schválilo zastupitelstvo města a v prosinci roku 2021 valná hromada společnosti CTZ, ve které Uherské Hradiště vlastní podíl 49,04 %. Podle Kamila Ondry i nadále platí, že tato kombinace technologií zajistí jak výhodné ceny pro odběratele tepla, tak nejnižší náklady na likvidaci komunálního odpadu pro občany. Zařízení na energetické využití odpadů chce společnost CTZ uvést do provozu v roce 2028, tedy o dva roky dříve, než vstoupí v platnost zákaz skládkování komunálního odpadu.

ZEVO podle architektů

Aby technologická budova ZEVO nepůsobila v mařatickém průmyslovém areálu a v jeho blízkém okolí rušivě, nechala si teplárna jeho finální architektonickou podobu zpracovat od brněnského studia dkarchitekti, které se na integraci průmyslových zařízení do měst specializuje.

Studio navrhlo jednotlivé technologické objekty doplnit konstrukcí, která veškerou technologii uzavírá do jednoduchého kubického tvaru. Jedná se o samostatnou samonosnou ocelovou konstrukci s výplní z dřevěných trámů, která podtrhuje ekologický aspekt tohoto zařízení.

Společnost CTZ bude tento návrh realizovat. Podle Kamila Ondry je zároveň moderní i nadčasový a velmi dobře propojuje průmyslovou zónu s jejím rezidenčním okolím.

- MÚ -

Zdi nejsou vždy na škodu, říká architekt

Velkou výzvou bylo vymezit soužití dvou odlišných institucí, justičního areálu a muzea

Architekt Jiří Opočenský z vítězného týmu při vernisáži soutěžních návrhů v Redutě.

Důležitý krok pro budoucnost areálu bývalé věznice, soutěž na koncepci architektonicko-urbanistického řešení má svého vítěze. S návrhem architektury moderní a zároveň citlivé k památkově chráněné budově vyhrálo renomované studio ov-a, v jehož čele stojí architekti Jiří Opočenský a Štěpán Valouch, se kterým připravila rozhovor Anna Stránská.

Pokud se chcete s vítěznou studií i dalšími návrhy blíže seznámit, nenechte si ujít výstavu v Redutě. Potrvá do 23. ledna a je přístupná od pondělí do pátku od 8.00 do 12.00 hodin a od 13.00 do 16.00 hodin a také při kulturních akcích.

Jaké myšlenky se vám vybaví, když si představíte objekt bývalé věznice v současném stavu?

Velký dům uprostřed města, který dlouho chátral. Velký potenciál vytvořit místo, které poskytne možnost vyrovnat se s trýznivou historií a kolektivní zkušeností a zároveň i jistou nadějí pro dnešní časy.

Než jste se přihlásili do soutěže, nakolik jste znali dějiny tohoto místa? Zaujaly vás, případně dokonce překvapily nějaké momenty?

Já osobně jsem o vězení v Uherském Hradišti nevěděl. Někteří z našeho týmu pravidelně navštěvují Letní

filmovou školu, a tak měli o budově povědomí a znali ji. Spoluautor návrhu Viktor Žák zde měl v padesátých letech nějakou dobu zavřeného pradědečka a další vzdálenější příbuzné.

Jaká cesta vedla k vašemu rozhodnutí se do soutěže přihlásit?

Účast jsme zvažovali, byla to pro nás výzva, ale nebyli jsme pevně rozhodnutí z kapacitních důvodů do soutěže jít. Pár dní na to mi zavolal Maxim Velčovský, který studoval na sousední Střední uměleckoprůmyslové škole, a snažil se mi vysvětlit, že příběh domu i místa stojí za to, ať do soutěže jdeme. Ten dům má prochozený a má k němu vztah – já jsem si jej vytvořil až během práce na návrhu, v kanceláři jsme se nakonec rozhodli do soutěže jít.

Pohled do pietního dvora podle návrhu studia ov-a.

Co bylo největší výzvou při návrhu proměny areálu? Je nějaká část, nad kterou jste nejdéle uvažovali?

Můžeme říct, že takto rozsáhlé zadání, a hlavně množství podkladů v samotném zadání soutěže, může architektury snadno zahltit. Snažili jsme se při práci vystihnout hlavní téma nebo řešení, které pak může být příležitostí a jedinečnou vlastností návrhu. Podle nás je to vztah justičního areálu a muzea – dvou naprosto odlišných institucí, a především nás zajímalo jejich jasné vymezení. Člověk, který je účastník soudu, ať už z jakéhokoliv důvodu, by neměl být konfrontován se strachem z pohnuté historie místa.

Do jaké míry pro vás byl důležitý kontext města, ve kterém se areál nachází?

Byly ve hře i nějaké širší souvislosti?

Součástí architektonické podstaty celého areálu je obvodová zeď vymezující vnitřní dvory. Chtěli jsme tyto dvory zachovat, svými předprostory totiž připomínají zámecký areál, a proto pro nás bylo důležité i jejich ideové ztvárnění a bezprostřední návaznost na celý blok. Během práce na soutěžním návrhu jsme se snažili správně definovat a najít rozumnou míru otevření zdi k městu. Pozice věznice v centru města, její symbolický význam i měřítko, nabízí možnost celý areál přiměřeně a důstojně zapojit do chodu města, a dát mu tím nový impuls. Pokud budeme na projektu dále pracovat, jistě toto budou hlavní témata. Najít řešení, jak areál rozumně otevřít a zároveň zachovat

Při vernisáži byl čas i na neformální debaty.

Foto: 3x město Uherské Hradiště

pocit, který můžete mít z uzavřené zahrady. Zdi nejsou vždycky na škodu. **Na prostorové řešení a expozice Národního památníku Věznice Uherské Hradiště bude vypsána samostatná architektonická soutěž. Jsou nějaká muzea či památníky, které považujete za inspirativní příklad?**

Z hlediska náplně a fungování muzea mohou být velkou inspirací instituce a památníky v Berlíně, například muzeum Topography of Terror, Liebeskindovo Židovské muzeum, Památník holokaustu od architekta Eisenmana, ale i Neues Museum od Davida Chipperfielda, které bylo vybombardované za války a citlivě dostavěné současným způsobem. V českém prostředí může být inspirací Památník Zámeček od

Žalský architekti. Brána nenávratna od sochaře Aleše Veselého, která se stala prvním krokem a impulsem k vytvoření Památníku Ticha na nádraží Bubny v Praze. Dále také návrh budoucího

památníku holokaustu Romů a Sintů v Čechách, v Letech u Písku, jehož autorem je Jan Sulzer, který je autorem krajinářského řešení našeho soutěžního návrhu. *Anna Stránská, spolek Memoria*

Beseda o připravované expozici ve věznici

Moravské zemské muzeum a Slovácké muzeum vás zvou na Debatu o připravované expozici v uherskohradištské věznici, která se uskuteční ve čtvrtek 19. ledna 2023 od 17.00 hodin v Přednáškovém centru Slováckého muzea (Štefánikova 1285).

Vstup je volný, zváni jsou všichni zájemci o téma.

O budoucí podobě památníku ve věznici v Uherském Hradišti budou debatovat zástupci současného autorského týmu expozice a nově spolupracujícího animačního studia Krutart. Bude představen základní koncept expozice a fungování památníku po jeho otevření, které je plánováno v roce 2028.

Obnova varhan

Město dokončilo restaurování kostelních varhan v Mařaticích

Loňská třetí adventní neděle byla v kostele Nanebevzetí Panny Marie v Mařaticích ještě slavnostnější než kdy jindy. Konala se zde bohoslužba, při které byly požehnány zdejší nově zrekonstruované varhany. Obnovu zhruba 170 let starého nástroje v listopadu dokončil varhanář a restaurátor Petr Stehlík z Hodonína. Bohoslužbu celebrou biskup Mons. Josef Nuzík, administrátor arcidiecéze.

O potřebě obnovy varhan se hovořilo již několik let. Nástroj vykazoval řadu funkčních i estetických vad, proto byl v roce 2021 rozebrán z důvodu restaurátorského průzkumu. Průzkum byl podkladem pro vypracování restaurátorských záměrů.

„U záměru restaurování varhan se nejednalo pouze o odstranění vad, ale o zachování nástroje a o jeho celkovou obnovu. To je pro město velmi cenné, protože takový doklad historie, jako jsou varhany, má pro budoucnost hodnotu nevyčísitelnou penězi. Doufáme, že obnovený nástroj bude další desítky let dobře sloužit a že bude lidem přinášet radost a povznášející pocit, kdykoliv zaslechnou jeho majestátní tóny,“ uvedla místostarostka Pavlína Jagošová.

Mons. Josef Nuzík, administrátor arcidiecéze, žehná opravené varhany.

Foto: Město Uherské Hradiště

Práci provedl zkušený varhanář a restaurátor Petr Stehlík z Hodonína. Jeho snahou bylo navrátit nástroji nejen původní vzhled, ale hlavně dokonalou funkčnost a krásný zvuk. Navíc spolupracoval s restaurátorem Dušanem Rohlíkem, který se postaral o dřevěnou varhanní skříň. Varhany v mařatickém kostele patří k menším, mají celkem 315 píšťal, největší z nich má objem přibližně 7 litrů. Náklady na restaurování byly téměř dva miliony korun.

Varhany jsou movitou kulturní památkou, umístěnou do kostela při jeho obnově v letech 1850 až 1858. Jejich

autorem je zdounský varhanář Antonín Salinger a zdejší varhany jsou zřejmě poslední dochované z jeho dílny. Podle donátorské desky umístěné na zdi kostela proběhla v roce 1933 díky rodině Stanclově rekonstrukce nástroje. Další technické prvky byly měněny v závěru 20. století.

Varhany byly uvedeny do funkčního stavu s přispěním dotace z Programu na podporu stavební obnovy a restaurování kulturních památek a památek místního významu Zlínského kraje ve výši 300 tisíc korun.

- JP -

Stanislav Sklenář: Příběh pilota

Polítal jsem toho dost po celém světě, ale vždy jsem se nejraději vracel domů

Uherskohradištsko kdysi bývalo chloubou českého leteckého průmyslu. I nyní se často nebe nad městem rozezná charakteristickým zvukem motorů legendárního a dodnes vyráběného stroje L-410. S tímto letounem i mnoha dalšími typy vyráběnými na Slovácku je neodmyslitelně spojený život Stanislava Sklenáře, nového držitele Ceny města Uherské Hradiště.

Zkušební pilot kunovické letecké továrny LET strávil ve vzduchu více než 24 tisíc hodin, celkem téměř tři roky, a jako kapitán zalétal přes tři sta letadel vyráběných v Kunovicích i mnoho dalších typů. Bohatou kariéru nejdéle sloužícího zkušebního pilota ukončil loni ve svých 79 letech. Letos 26. ledna oslavil osmdesátiny a stále občas s chutí usedne do kabiny letadla a vznese se k nebi.

V říjnu dostal spolu s folkloristkou Štěpánkou Tománkovou Cenu města Uherské Hradiště. „Je to velké ocenění a mám z toho obrovskou radost a vážím si toho, že mně bylo umožněno dostat se do této skvělé společnosti již dříve oceněných osobností Uherského Hradiště. Celá moje rodina byla velmi potěšena a krásný slavnostní večer si náramně užila. Mám dobrý pocit z toho, že i tímto se dostalo ocenění mé náročné práce pilota, která byla současně i mým koníčkem. Jsem velmi rád, že po mně něco zůstane, že mohu i nadále předávat své zkušenosti mladším pilotům, a také mně v paměti navždy zůstanou vzpomínky na cizí země a přátele, které jsem na svých pracovních cestách potkal,“ zdůrazňuje úspěšný pilot.

Říkáte, že jste „už“ rok a půl v důchodu. Nevzbuzuje to u osmdesátiníka úsměv?

Skončil jsem jako oficiální zkušební tovární pilot. Zakázek teď v Kunovicích není mnoho, takže mých služeb ani nebylo třeba, nyní nechám prostor mladším pilotům,“ dodává

s úsměvem. Ale úplný konec mého létání to rozhodně není. Mám platné přezkoušení na simulátoru v Praze, takže stále můžu kdykoliv sednout do letadla a odstartovat.

To ve vašem věku asi není úplná samozřejmost...

Vždy jsem na ústavu leteckého zdravotnictví prošel bez problémů. Poslední prohlídku jsem absolvoval začátkem října u specializovaného lékaře, který prověřuje piloty, a mám tak prodlouženou kvalifikaci na půl roku. V mladším věku vám stačí prohlídka jednou za dva roky, pak jednou ročně a já už musím navštívit doktora kvůli razítku každého půl roku. Se zdravím jsem nikdy neměl starosti. Člověk musí všeho s mírou, nesmí se to přehánět. Ať už je to jídlo nebo alkohol.

Takže sebekázeň a občas odříkání. To na Slovácku není vždy jednoduché...

Máme své tradice a s nimi i hodně vína a slivovice. Ale mně opravdu stačí jen dát si na ochutnání, jedna štamprlka, sklenička dobrého vína a dost.

Jak jste se dostal k letectví?

Začínalo to modelářstvím. Už ve škole jsme vyráběli modely letadel a účastnili se s nimi soutěží. A to mě vlastně drží dodnes. Pomáhám

s tím i vnukovi, který je na to docela šikovný. Mám doma velkou sbírku modelů letadel různých typů, které se vyráběly v naší kunovické fabrice.

A skutečně letadlo doma nemáte?

To ne. Samozřejmě by to byla krásná věc, ale v dnešní době je to hodně drahá záležitost. Létáme i s vnukem v kunovickém aeroklubu, kde jsou k dispozici letadla, která můžeme využívat. Létáme po celé Moravě i na Slovensko.

Bude vnuk pokračovat ve vašich stopách profesionálního pilota?

To není tak jednoduché. Stát se profesionálním pilotem je obrovsky finančně náročné. Výcvik linkového pilota vyjde téměř na milion korun a k tomu všechny ty zkoušky na úradech a prověrky u lékařů. Oproti mým mladým rokům je to velký rozdíl. Tehdy se létalo skoro zadarmo. Samozřejmě, že jsme si své létání museli odpracovat brigádně. Také se tenkrát velmi pečlivě hlídalo, aby někdo neuletěl tzv. na Západ, takže nějaké výtržnosti či jiné vylomeniny nebyly pro budoucího pilota žádoucí. Teď tyto starosti odpadly, ale zase přišly překážky finanční a ekonomické. Každopádně se snažím vnukovi pomáhat, aby se krok za krokem ve svém leteckém počínání zdokonaloval a krůček po krůčku šel v mých vyšlapaných cestíčkách a stal se pokračovatelem této krásné profese.

Baví vás to, takto předávat zkušenosti další generaci v rodině?

Samozřejmě. Vždy jsem ale měl snahu jej učít jen to, co je bezpečné. Nikdy jsem ho nenaváděl k nějakému hazardu, i kdyby měl sám tendenci to zkusit. Bezpečnost je u létání vždy prvořadá.

A vy jste snad někdy ve vzduchu hazardoval?

Jistěže ne. Ale jako zkušební pilot se zkrátka při testování letadla dostanete do různých nebezpečných situací. Museli jsme zkoušet limity například v extrémních mrazech,

to se obvykle provádělo v Rusku, nebo naopak v extrémním horku například ve Spojených arabských emirátech. Ověřujete, jak se letadlo v takových podmínkách chová. Na to mám spoustu vzpomínek. A co se týká riskování či nějakého předvádění se, tak to jsem nikdy nepovažoval za rozumné řešení jakékoliv situace, zkrátka v mém rozhodování jsem ho nikdy nepoužil a vždy jsem jednal racionálně a s rozvahou. Při každém letu člověk myslí na to, že se může něco přihodit. Uvolní se čep nebo závěs, technik něco neudělá dokonale, jak by měl, a může nastat velký zádrhel. Musím ale zaklepat, že zatím jsem nikdy neměl takový problém, abych musel nouzově opouštět letadlo nebo něco podobného.

Nastala někdy ve vzduchu krizová situace, ze které vám dodnes běhá mráz po zádech?

Takových situací bylo vícero. Jedna z nich se udála, když jsme dělali se čtyřistadesátkou zkoušky v teplých podmínkách v Bulharsku. Naše letadlo při vysokých teplotách okolního vzduchu nestoupalo ideálně, a tak někdo vymyslel, že budeme stříkat vodu do paliva, aby se ochladilo. Vody se přidávalo a přidávalo čím dál víc, až jí najednou bylo víc než paliva. Výsledkem této zkoušky bylo, že se najednou oba motory zastavily, a problém byl nadosah. Naštěstí jsme našli řešení a my nouzově přistáli v kukuřičném poli a aeroplán zůstal celý. Na druhý den jsme letadlo zkontrolovali, přetáhli o kousek dál, abychom mohli bezpečně odstartovat a pokračovat v dalších zkouškách.

A nějaké další nebezpečné momenty?

Jednou nám na kluzáku upadla brzdicí klapka. S polámaným křídlem se nám podařilo doklouzat na letiště. Chodíval jsem také zalétávat aeroplány okolních výrobců, a když jsme dělali zkoušku letounu Bri-gadýr po generální opravě, nejspíš někdo zapomněl namontovat jeden čep u křídla a průšvih byl na světě. Když jsme rolovali po letišti, bylo vše v pořádku, ale jakmile jsem odstartoval, v poměrně malé výšce dva tři metry se křídlo zvedlo o 90 stupňů, a jelikož jsou z křídla natažené hadice s palivem, začalo nám téct po

kabině. Naštěstí se letadlo nevznítilo a my jsme přistáli i se vztyčeným křídlem a byli jsme v pořádku. Pokud bychom však nastoupali do větší výšky, mohlo to dopadnout mnohem hůř.

Měli jste tedy i notnou dávku štěstí, protože palivo mohlo vzplanout velmi snadno...

Ano, člověk musí mít v životě i štěstí. A to mi „naštěstí“ nikdy nechybělo. Ať už se to týká zdraví anebo spolehlivé techniky, se kterou jsem létal. Štěstí a zdravý rozum, to je základ.

Bohužel jiným pilotům se tragédie nevyhnula...

Bylo to v roce 1977, tehdy jsem byl mladým pilotem a kolegové v továrně zkoušeli se smíšenou posádkou se dvěma lidmi ze Sovětského svazu. Vyšetřování naznačilo, že se tenkrát kvůli chybě ruského pilota zřítily poblíž Nedakonic L-410 a zahynuli všichni na palubě včetně našeho šéfpilota Vladimíra Vlka a mechanika. Pro začátek kariéry velmi smutná záležitost.

Řídil jste mnoho různých strojů. Jaké je vaše nejoblíbenější letadlo?

To jsou samozřejmě letadla z Kunovic. Zpočátku to byla L-200 Morava. Létal jsem s ní v aeroklubu a pak i v továrně. A pak přišly L-410 a L-610. To byly opravdu dobré stroje. Řekl bych, že letadla vyráběná u nás v Kunovicích jsou velice milá a hodná, nejsou záluďná. Začínal jsem na větroních Pionýr vyráběných v padesátých letech. Pak přišel s velkou slávou kovový větroň Bláník. Bylo jich vyrobeno 3200 kusů, to mluví samo za sebe, prodávaly se po celém světě. Na něm jsem dělal instruktora a učil mladé piloty létat. Stejně úspěšná byla L-410. Těch se v Kunovicích vyrobilo 1200. O něco větší L-610 se už bohužel nedostala do sériové výroby a skončila u pěti kusů.

Jak to vypadá s leteckou výrobou v Kunovicích v současnosti?

Situace není dobrá, ale paní ředitelka Ilona Plšková i další lidé ve firmě se snaží, aby výroba pokračovala i po odchodu bývalého vlastníka, a hodně nadějí se vkládá do nového českého majitele. Doufám, že se odbyť najde, protože letadlo L-410 má stále velký potenciál. Velká série to asi nebude,

ale deset až patnáct kusů ročně by se mohlo vyrobit a prodat. Noví majitelé z Omnipolu uměli letadla prodávat už dávno. Mají zkušenosti a snad se nám to společně podaří.

S letadly L-410 jste se dostal do celého světa...

Přelétávali jsme stroje až do Jakut-ska na východní Sibiř nebo dokonce na Kamčatku, to je opravdu dlouhá štreka, běžně se létalo třeba do Kazachstánu. Do bývalého Sovětského svazu jsme dodávali opravdu hodně letadel. Celkem se vyrábělo až 85 kusů ročně. Měli jsme ale snahu čtyřistadesátky prodávat po celém světě. Nabízeli jsme je v Americe i v Austrálii, kam jsme je jednou letěli prezentovat. Pro špatně neupravená australská letiště by to byl ideální stroj, ale bohužel jsme ještě neměli potřebnou certifikaci podle amerických regulí. Tehdejší vedení to nedotáhlo do konce, a tak naše snaha vyšla naprázdno.

Máte sen proletět se nějakým letadlem? Řídit vojenskou stíhačku nebo obří dopravní Airbus?

Mě velké dopravní aeroplány ani vojenské stroje nelákají. Já jsem byl zvyklý tady v Kunovicích na naše stroje. Měl jsem možnost odejít k ČSA nebo jiným leteckým společnostem, ale zůstal jsem věrný rodnému kraji, i když výtědky by tam byly několikrát větší než tady v továrně. Ukazovali jsme naše letadla na leteckých výstavách po celém světě a měl jsem tam příležitost si sednout třeba do nejmodernějších bojových letounů. Ale že bych s nimi toužil létat, to rozhodně ne.

Dovedete si představit, že byste žil jinde než na Slovácku?

Narodil jsem se v Mistřicích, proto mě nedaleké Uherské Hradiště a letecká továrna v Kunovicích držela a pořád drží u srdce. Nikdy jsem neměl úmysly odejít jinam. Ano, polítal jsem toho dost po celém světě, ale pak jsem se vždy rychle vrátil domů. Rodina čekala. Mám ten náš kraj moc rád, třeba ty krásné procházky mařatickou Vinohradskou ulicí na kopec Rochus a k rozhledně na Rovnině, odkud jsou ty krásné výhledy z výšky, které mám moc rád a jsem na ně zvyklý.

Pavel Stojar

František Ilík slaví půlkuřatiny

Muzikant a publicista je známý hlavně jako primáš muziky Burčáci

Své pětasedmdesáté narozeniny oslaví 23. ledna František Ilík, významná osobnost regionu a držitel Ceny města Uherské Hradiště za rok 2016. Narodil se v Míkovcích, žije v Uherském Hradišti, ale do rodiště se rád vrací jednak za kulturou, ale také na chalupu v Rúbanici.

Vystudoval gymnázium v Uherském Hradišti a Vysokou školu dopravní v Žilině. Jako inženýr byl celý profesní život věrný železnici, mnoho let působil jako přednosta stanice ve Starém Městě. Kulturní veřejnosti je znám především jako zakladatel (v roce 1966) a primáš populární cimbálové muziky

František Ilík se podílel i na přípravě série přísloví, která budou v letošním roce tvořit tajenky křížovek v našem zpravodaji. Foto: Miroslav Potyka

Burčáci, s ním připravil celou řadu programů a vydal několik hudebních

nosičů. S muzikou je stálým hostem strážnického festivalu, vlčnovské jízdy králů a mnoha dalších významných festivalů, ale nejraději hrají doma v Míkovcích.

Důležitá je i Ilíkova publikační činnost: knihy Slovácká dědina Míkovice a Slovník nářečí regionu Dolní Poolšaví, publikace o Otakaru Machálkovi (zakladateli podniku OTMA), podílel se na knize Hody s právem kdysi a dnes.

Těchto pár řádků nemůže postihnout bohaté a pestré životní osudy Františka Ilíka, který nejvíce slyší na přezdívku Holmes. Tak Fanošu – živijó!
- MP -

Očkovací centrum a testovací místo na covid-19 se přesunuly

Od prosince došlo v Uherskohradištské nemocnici k přestěhování očkovacího centra a odběrového testovacího místa na covid-19. Očkovací centrum zahájí provoz v přízemí interního pavilonu (centrální objekt II, budova D) v prostorách odborných ambulancí. Odběrové místo bude nově sídlit v ambulanci na infekčním oddělení (budova E).

„Momentálně očkujeme každý pátek v odpoledních hodinách. Pro všechny zájemce o očkování nadále platí povinnost rezervace termínu

prostřednictvím portálu Centrálního rezervčního systému na webu crs.uzis.cz. Počet zájemců o vakcinaci se týdně pohybuje v řádu několika desítek příchozích,“ sdělila náměstkyně pro léčebně preventivní péči, primářka dětského oddělení a současně vedoucí očkovacího centra Irena Baroňová.

Více informací k vakcinaci naleznete webu Uherskohradištské nemocnice www.nemuh.cz.

Provozní doba odběrového místa na antigenní a PCR testování je každý

všední den v čase 12 až 14 hodin. Rezervace termínu probíhá prostřednictvím webu ambulance.nemuh.cz/pacient/ nebo na telefonu 724 631 022. Cena antigenního testu pro samoplátce je 201 korun, u PCR testu je to 853 korun.

Certifikáty o výsledku antigenního testu jsou zdarma dostupné k vytištění na webu ocko.uzis.cz, za poplatek 100 korun je možné si certifikát vyžádat přímo na odběrovém místě či v laboratoři klinické mikrobiologie a imunologie.
- UHN -

Náměstí, ale i školy a školky ožijí adventními a vánočními akcemi

Po vynucené dvouleté koronavirové pauze se naplno vrátily tradiční adventní a vánoční akce. Důkazem je nejen dění na náměstí, ale také ve školách, školkách i na dalších místech. V úterý 6. prosince proběhlo mikulášské odpoledne v Mateřské škole 28. října. Básničky a písničky o Mikulášovi a jeho družině zazněly z úst dětí všech tříd společně za doprovodu pyšných a dojatých pohledů rodičů. A třešničkou na vánočním dortu byl jarmark. Tam si mohl každý koupit některý z výrobků dětí a rodičů.

Pomozte přírodě, zapojte se do Ptačí hodinky

Česká společnost ornitologická opět organizuje každoroční sčítání ptáků u krmítek, kterého se může účastnit široká veřejnost. Akce nazvaná Ptačí hodinka se koná od 6. do 8. ledna a zapojit se může opravdu každý, sčítat je snadné!

Jak na to? Vybereme si vhodné místo k pozorování – nejlépe krmítko s pestrou nabídkou potravy. Kdykoliv v rozmezí od 6. do 8. ledna sčítáme ptáky po dobu jedné hodiny.

U každého druhu zapisujeme vždy nejvyšší počet jedinců spatřených najednou. Vidíme například tři sýkory modřinky, za chvíli je jich tam šest a po chvíli už jen jedna? Zapišme si u modřinky šestku.

Počítáme všechny ptáky – nejen na krmítko, ale i ptáky v okolí nebo přeletující. Po dobu sčítání zůstáváme na jednom místě – nesčítáme na procházce.

Sčítání není soutěž, ale vědecký výzkum. Určitě nám pošlete své výsledky, i kdybyste během své hodinky spatřili jen málo ptáků, nebo dokonce žádné. Jenom díky tomu se dozvíme, kde ptáci chybí.

Kam poslat svá pozorování?

Údaje je možné zadávat on-line na webu ptacihodinka.birdlife.cz. Tam najdete i další informace. Při sčítání můžete výsledky také zapisovat do papírových formulářů a následně přepsat do on-line formuláře. Výsledky odešlete nejpozději do 15. ledna.

Proč je tato akce důležitá?

O chování zimujících ptáků toho zatím víme velmi málo. Získáme tak s vaší pomocí dostatek údajů o tom, kolik ptáků se u nás v zimě vyskytuje, a časem získáme přehled, kteří ptáci ubývají a kteří přibývají.

Více na ptacihodinka.birdlife.cz. - PS -

Názory zastupitelů

Nový rok s optimismem, sliby a předsevzetími

Každé předsevzetí je takovým slibem sobě samému. My se však poctivě díváme i na sliby, které již byly dány a které by měly být splněny. Ve vedení města jsou strany, které občanům Uherského Hradiště slíbily snad ne jen neuskutečnitelné sliby. V roce 2023 považujeme za jedny z klíčových například parkování či vzhledem k rozjetému procesu a dynamické situaci na trhu s energiemi CTZku, kde má město podíl.

Například Nestraníci, kteří sedí na radnici, nám slíbili „každý rok parkovací dům na jednom z velkých sídlišť“. Vlastně doufáme, že neuslyšíme, že to mysleli jinak a že to nejde. Chápeme, že je to velká výzva, ale doufáme, že svůj slib splní a na konci roku 2023 uvidíme přestřihování pásy a že se tím konečně občanům pomůže s kapacitou parkování.

Avšak to nejvíce palčivé téma se týká CTZ, která stále pokračuje s plánem spalovat odpadky v kombinaci s plynem v širším centru města a předala podklady na kraj. Věříme, že Nestraníci splní slib toho, že „vše se musí přehodnotit“ a ANO svůj veřejný slib, že „budou prosazovat pozastavení této změny spalovaného trhu se natolik změnila, že představená studie není aktuální a zároveň narostla podpora alternativních energetických zdrojů. Už i široká společnost ví, že to jde dělat jinak, a jak se ukázalo například v Břeclavi – závislost na jednom centrálním zdroji je pro občany možnou finanční pastí. A aby se něco událo, musí výše uvedené strany vyvinout úsilí a do situace jasně zakročit, my je rádi podpoříme. Jinak svůj slib nesplní.

A vám všem přejeme v novém roce jen to nejlepší a ať vaše předsevzetí – tedy sliby sobě samým – jsou splnitelné a ať se vám podaří je dodržet! Vše nejlepší do nového roku vám přejí Piráti Uherské Hradiště.

Jakub Grós a František Elfmak,
Česká pirátská strana

Nikoliv nový, ale pouze oprášený rozpočet

Uherské Hradiště má již několik měsíců novou vládní koalici. A protože platí, že nikoliv podle slibů, ale podle skutků občané poznají úmysly těch, kterým dali ve volbách hlas, začeti jsme se do rozpočtu pro rok 2023, o jehož podporu si nová koalice řekla na posledním zasedání zastupitelstva města. Jsou to totiž peníze, které jako jediné definují, co bude radnice skutečně dělat, kterým investicím dá přednost, případně kolik peněz spolyká na svůj vlastní provoz.

Bohužel musím konstatovat, že trend posledních let pokračuje i po podzimní personální rošádě na radnici. Přestože koalice plánuje pro rok 2023 kapitálové (investiční) výdaje ve výši 332 mil. Kč, stalo se evergreenem, že se z těchto velkolepých plánů nakonec podaří realizovat jen minimum. Vždyť z původního plánu investic v roce 2022 ve výši 344 mil. Kč se po deseti měsících součet proinvestovaných peněz smrškl pouze na 84 mil. Kč.

Ještě smutnější je pohled na seznam investičních priorit. V těch plánovaných pro rok 2023 noví lidé na radnici provedli jen kosmetické úpravy rozpočtu, který připravovalo ještě minulý vedení města. Jejich tvrzení o tom, že budou „změnou“ (či opozicí v koalici) se tak rozplynuly jako pára nad hrncem. Dali jsme si tu práci a plánované investice ze „starého“ a „nového“ návrhu rozpočtu přehledně porovnali na webu www.hradistaci.cz. Stejná „písnička“ je to i v případě výhledu do roku 2026, kde nenajdete žádné parkovací domy, dostupné bydlení pro mladé a seniory ani výraznější podporu spolků apod.

Hradišťáci slíbili voličům zcela jiný přístup. Pro tento rozpočet jsme tedy rozhodně zvednout ruku nemohli. A pokud bychom byli součástí nové koalice, předložení rozpočtu v této „nezměněné“ podobě bychom ani nepřipustili.

Ing. Michal Dvouletý, MBA,
Hradišťáci

Pytlový svoz papíru

Co do tříděného papíru patří?

- **veškeré tiskoviny** (noviny, časopisy, letáky, skartace, knihy bez desek), **balicí papír, lepenka** (krabice), vše co je z papíru (čisté)
- papír nesmí být kontaminovaný nebezpečným odpadem, např. olejem či barvou
- do tříděného papíru nepatří osobní hygienické potřeby

Jak při pytlovém svozu papíru postupovat?

- odpad vložit do modrých pytlů, které si občané mohou vyzvednout ve výdejních místech uvedených na www.mesto-uh.cz
- minimalizovat objem – sešlápnout, zmačkat
- dobře zavázaný a pokud možno maximálně naplněný modrý pytel je nutné přichystat večer před uvedeným termínem nebo brzy ráno v den svozu před dům

V jakých lokalitách?

- lokality se zástavbou rodinných domů (Uherské Hradiště, Mařatice, Jarošov, Sady, Vésky, Míkovice a Rybárny)
- seznam ulic, kde bude prováděn pytlový svoz papíru, naleznete na www.mesto-uh.cz

Kdy bude svoz probíhat?

- svoz pytlů proběhne vždy ve čtvrtek v čase **od 6.00 do 18.00 hodin** v těchto dnech:

5. 1. 2023

2. 2. 2023

2. 3. 2023

6. 4. 2023

4. 5. 2023

1. 6. 2023

13. 7. 2023

3. 8. 2023

7. 9. 2023

5. 10. 2023

2. 11. 2023

7. 12. 2023

V případě dotazů se obraťte na Ing. Lenku Němečkovou,
telefon: 572 525 383, 731 690 012, e-mail: lenka.nemeckova@mesto-uh.cz

PODPOŘTE TŘÍDĚNÍ ODPADU V NAŠEM MĚSTĚ

**Za poslední rok
jsme společně s vámi
darovali více než**

60 000 000 Kč

Děkujeme vám!

Kalendář největších akcí roku 2023

Kultura, zábava, tradice. Co nás čeká a nemine v novém roce

LEDEN

- 21. 1. XXX. Reprezentační ples města Uherské Hradiště /Klub kultury/
- 14. 1. Dealer's Choice (kdo rozdává, rozhodne) – premiéra /Slovácké divadlo/
- 15. 1. Zvídálkové, vzhůru do muzea! /Slovácké muzeum/

ÚNOR

- 4. 2. Třináctkrát za svědka – premiéra /Slovácké divadlo/
- 25. 2. Cestobraní – cestovatelský festival /kino Hvězda/
- 26. 2. Zvídálkové, vzhůru do muzea! /Slovácké muzeum/

BŘEZEN

- 19. 3. Zvídálkové, vzhůru do muzea! /Slovácké muzeum/
- 20. 3. Den otevřených dveří a větrání peřin /skanzen Rochus/
- 26. 3. 47. Zazpívej, slavíčku /Reduta/
- 28. 3. – 31. 3. Jeden svět 2023 – festival dokumentárního filmu /kino Hvězda/

DUBEN

- 1. 4. Od fašanku do Velikonoc /skanzen Rochus/
- 1. 4. – 2. 4. Velikonoční jarmark /Masarykovo náměstí/
- 3. 4. – 5. 4. Velikonoce ve Slováckém muzeu
- 13. 4. Den Země /Kunovský les/
- 15. 4. Tichá vína Reduta
- 16. 4. Zvídálkové, vzhůru do muzea! /Slovácké muzeum/
- 22. 4. Na kole vinohrady Uherskohradištska/Masarykovo náměstí/
- 29. 4. Opilí – premiéra /Slovácké divadlo/

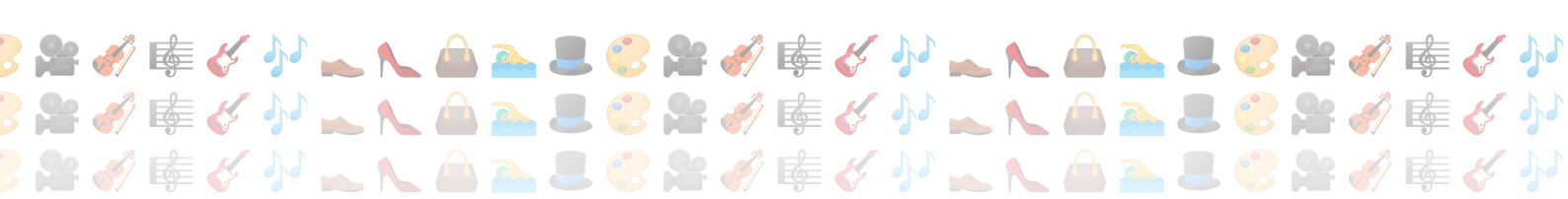
KVĚTEN

- 1. 5. Otevírání pastvin a stavění máje /skanzen Rochus/
- 1. 5. Výstava vín /Klub kultury/
- 6. 5. Den otevřených dveří /Jarošovský pivovar/
- 13. 5. Férový piknik na Zahradě lišky Bystroušky /DDM Šikula/
- 26. 5. Muzejní noc Slováckého muzea

ČERVEN

- 1. 6. Den dětí /Masarykovo náměstí/
- 3. 6. – 4. 6. Víkend památkových domků /skanzen Rochus/
- 9. 6. Rochus pod hvězdami /skanzen Rochus/
- 16. 6. Noc s Metodějem

TOP
akce
roku

24. 6. Fyzikové – premiéra /Slovácké divadlo/
24. 6. Koncert Clive Bunker (ex Jethro Tull) /klub Mír/
30. 6. – 10. 7. Slovácké léto /Masarykovo náměstí/
10. 6. – 24. 7. TÝKÁ SE TO TAKÉ TEBE – 45. ročník mezinárodní
fotografické soutěže /Reduta/
vernisaž v 17.00

ČERVENEC

28. 7. – 3. 8. Letní filmová škola

SRPEN

1. 8. Letní filmová škola na Rochusu
30. 8. – 25. 9. 38. SETKÁNÍ – STRETNUTIE 2023 /Galerie Vladimíra Hrocha/
vernisaž v 17.00

ZÁŘÍ

3. 9. Zahrada lišky Bystroušky – zakončení prázdnin /DDM Šikula/
8. 9. – 10. 9. XX. Slovácké slavnosti vína a otevřených památek
9. 9. Aj, ty svatý Rochu, daj nám vína trochu /skanzen Rochus/
10. 9. Návraty k lidové tradici ve skanzenu Rochus
23. 9. Slovácký festival chutí a vůní /skanzen Rochus/
září–duben Abonentní cyklus MUSICA 2023/2024 /Reduta/
září–duben Abonentní cyklus JAZZ 2023/2024 /Reduta/

ŘÍJEN

7. 10. Na kole vinohrady Uherskohradištska /Masarykovo náměstí/
20. 10. Den stromů
21. 10. Stromy pro Rochus
22. 10. Dýňování /DDM Šikula/
7. 10. Oktoberfest /Jarošovský pivovar/

LISTOPAD

4. 11. Láska, vzdor a smrt – premiéra /Slovácké divadlo/
11. 11. Žehnání svatomartinského vína /Masarykovo náměstí/
11. 11. – 13. 11. Malé oči 2023 – dětský filmový festival /kino Hvězda/
25. 11. Přehlídka Slovácko v tradici /Reduta/

PROSINEC

1. 12. Rozsvěcování vánočního stromu /Masarykovo náměstí/
5. 12. Mikulášský rej /Masarykovo náměstí/
10. 12. – 11. 12. Ježíškova dílna /Klub kultury/
9. 12. – 22. 12. Vánoční jarmark /Masarykovo náměstí/
18. 12. – 20. 12. Vánoce ve Slováckém muzeu

TOP a k c e r o k u

**Církevní střední škola
pedagogická a sociální
Bojkovice**

4letý maturitní obor

PŘEDŠKOLNÍ A MIMOŠKOLNÍ PEDAGOGIKA

Pedagogická praxe v mateřských školách, školních družinách,
dětských domovech a střediscích volného času.

Dny otevřených dveří 2022/2023

ČTVRTEK	12. 1. 2023	15 - 18 hod.	Dny otevřených dveří
ČTVRTEK	26. 1. 2023	15 - 18 hod.	a přijímací zkoušky
SOBOTA	4. 2. 2023	9 - 14 hod.	nanečisto z hudebních,
ČTVRTEK	10. 2. 2023	15 - 18 hod.	výtvarných a řezákových
SOBOTA	19. 2. 2023	9 - 14 hod.	předpokladů ke studiu.

Přihlaste se na přijímačky nanečisto prostřednictvím
přihlašovacího formuláře, který naleznete na
www.cirkevka-bojkovice.cz.

 www.cirkevka-bojkovice.cz
 info@cirkevka-bojkovice.cz
 +420 602 777 016
 Husova 537 | 687 71 | Bojkovice

ZAZPÍVEJ, SLAVÍČKU 2023

PŘEDVÝBĚROVÉ KOLO

47. ročníku přehlídky dětských
interpretů lidových písní

UHERSKOHRADIŠTSKO

(oblast Uherskohradištsko, Zlínsko)

13.00–14.00 hod. / 5.–6. třída
14.00–15.00 hod. / 3.–4. třída
15.00–16.00 hod. / 1.–2. třída
16.00–17.00 hod. / Mateřské školy
17.00–17.30 hod. / 7.–9. třída

UZÁVĚRKA PŘIHLÁŠEK

15. 2. 2023

PŘIHLÁŠKY KE STAŽENÍ: WWW.KKUH.CZ

21. 2. 2023

KLUB KULTURY, UH. HRADIŠTĚ

vera intimo

50 % SLEVA NA OZNAČENÉ ZBOŽÍ AŽ DO VELIKOSTI „K“

tel. 572 553 235

J. Stancla 153, Uh. Hradiště,
po–pá: 9–17, so: 9–12

ZIMNÍ JAZYKOVÉ KURZY V CENTRU UHERSKÉHO HRADIŠTĚ

OD 16. 1. DO 17. 3. 2023

PŘIHLÁŠKA A VÍCE INFO NA
WWW.JAZYKARNA.CZ

• **10. 1. / 14.30** / MGR. STANISLAV OHERA:
GLOBÁLNÍ ZMĚNY – KLIMATICKÁ ZMĚNA
– VÝSLEDEK AKTIVIT CIVILIZACE, REDUTA –
KOMORNÍ SÁL

- **11. 1. / 14.30** / MGR. MARKÉTA KOPČILOVÁ: JAK TĚLESNĚ,
DUŠEVNĚ I DUCHOVNĚ PEČOVAT O NEMOCNÉHO ČLOVĚKA,
REDUTA – KOMORNÍ SÁL
- **17. 1. / 14.30** / ING. JAROSLAV HRABEC: CO NÁM TO SEM LEZE?
ROSTLINY, REDUTA – KOMORNÍ SÁL
- **18. 1. / 14.30** / MGR. MARTA KONDOVÁ: KROJE SLOVÁCKA,
REDUTA – KOMORNÍ SÁL
- **24. 1. / 14.30** / VĚRA HEIDLEROVÁ: DVOJICE HUMORISTŮ –
SKANDALISTŮ, HAŠEK A KUDĚJ, REDUTA – KOMORNÍ SÁL
- **31. 1. / 14.30** / RNDR. DUŠAN TRÁVNÍČEK: ŘEKA BEČVA, RÁJ I
PEKLO BIODIVERSITY, REDUTA – KOMORNÍ SÁL

Klub kultury

Racek

Divadelní sezónu ve Věskách s novým rokem zahájí klasické dílo A. P. Čechova o lásce a zmaru – Racek. Přelomová hra evropského moderního dramatu vám dá okusit ruské léto 1895. Večerní jezero je živou kulisou pro hru mladého Konstantina. Jeho milovaná Nina vede před diváky monolog o duši i duších. A soukolí událostí, které změní životy všech, se tak zvolna roztáčí. Racek, to je symbol neposkrvněné prostory a touhy vzlétnout, to je sedmero srdcí se sny a iluzemi o šťastném životě. Hraje Volné divadlo Zlín.

KD Věsky, 20. ledna v 19.30 hodin.

Gilad Atzmon Quartet

Špičkový jazzový saxofonista se narodil v roce 1963 v Izraeli, kde vystudoval Rubinovu hudební akademii v Jeruzalémě a sloužil v izraelské armádě. Léta žil v dobrovolném „exilu“ v Londýně, kde jako hráč na saxofon patří k velmi

vyhledávaným jazzovým hudebníkům. Hrál a nahrával mimo jiné s Pink Floyd, Paulem McCartneyem, Robbiem Williamsem, Sinead O'Connor, Robertem Wyattem a The Water Boys. Několikrát koncertoval také v České republice. V současnosti žije v Aténách. V Redutě jeho hudební sestavu doplní Daniel Bulatkin – piano, Taras Vološčuk – kontrabas a Dušan Černák – bicí.

Reduta, 26. ledna v 19.30 hodin.

Výstavy

- **7. 12. – 31. 1.** Cestování očima dětí (MŠ Uherské Hradiště) – podkrovní Reduty
- **9. 12. – 23. 1.** Rekonstrukce bývalé věznice v Uherském Hradišti – výstava všech soutěžních návrhů architektonické otevřené soutěže – Reduta
- **18. 1. – 13. 2.** Srandou proti nudě – výstava kresleného humoru slováckých kreslířů Ivana Křemečka a Oldřicha Cimbálka s dřevěnými plastikami Pepína Křemečka – Klub kultury

Plesová sezóna

2023

Uherské Hradiště

- 21. 1. Klub kultury
XXX. REPREZENTAČNÍ PLES MĚSTA
UHERSKÉ HRADIŠTĚ
- 3. 2. Klub kultury
PLES GYMNÁZIA
UHERSKÉ HRADIŠTĚ
- 4. 2. Kulturní dům Věsky
TRADIČNÍ HASIČSKÝ PLES SDH VĚSKY
- 24. 2. Klub kultury
PLES OBCHODNÍ AKADEMIE
- 25. 2. Kulturní dům Míkovice
VI. REPREZENTAČNÍ PLES MÍKOVIC
- 25. 2. Kulturní dům Sady
49. PLES PSHLAVCŮ
- 3. 3. Klub kultury
XII. PLES FAKULTY LOGISTIKY
A KRIZOVÉHO ŘÍZENÍ UTB
- 17. 3. Klub kultury
SPOLEČENSKÝ PLES UNESCO S POLONÉZOU

Knihovna KBBB: pozvánky a ohlédnutí

Literární beseda s autorem Lubomírem Tomikem

Srdečně vás zveme na literární besedu a autorské čtení s regionálním autorem Lubomírem Tomikem, který nám představí svou knihu básní Mapa Kontinentu Tvého Srdce. Vydej se do neznáma a objev nový Kontinent, dosud nezmapovanou oblast jednoho lidského srdce. Jejího srdce. Vydej se s průvodcem, který přežil coby chodec na špatném místě ve špatnou chvíli, sražení osobním automobilem při rychlosti přes 60 km/h. Nepozorný řidič řítící se obcí v květnu 2019. Napsáno po probuzení z kómatu, zážitcích s tunelem a světlem, po kolech opakujících se operací a rehabilitací. Zkrátka po chvílích v pekle. Máš odvahu, vydat se na cestu?

Čítárna knihovny, středa 25. ledna v 17.00 hodin. Vstup je volný.

Den pro dětskou knihu se po dvou letech vydařil

S nadšením jsme 16. listopadu po dvouleté pauze opět přivítali všechny velké i malé milovníky psaného slova na již čtrnáctém Dnu pro dětskou knihu. A máme radost,

že se opravdu vydařil! Do Knihovny Bedřicha Beneše Buchlova zavítaly a celým programem provázely děti z Dětského folklorního souboru Omladinka, které všechny přítomné svým zpěvem adventně naladily. Pohádka Komorná a kašpárek dělají v zámku pořádek v podání herců Anny Pospíchalové a Davida Macháčka pobavila nejen mladé publikum. Jako první jsme mohli na svět přivítat nové knižní miminko, sbírku básní Tasemnice hledá byt, za účasti autora Ondřeje Hrabala a ilustrátorky Alžběty Z. Göbelové. Při Dnu pro dětskou knihu hraje kniha prim, a tak tomu bylo i letos. Věříme, že jsme knihovnu představili jako místo komunitní a jako místo, kde se dá příjemně strávit volný čas. Po celé dopoledne děti tvořily a domů si odnášely krásné, vlastnoručně vyrobené dárečky a všichni dospělí si dopoledne mohli zpříjemnit nejedním kafičkem. Těšíme se zase za rok a všem, kteří nám pomohli vytvořit úžasnou atmosféru, děkujeme!

Digitální odysea pokračuje i v roce 2023

Uherskohradištská knihovna se v loňském roce zapojila do projektu Digitální odysea, který má lépe adaptovat seniory na dnešní dobu, v níž se stále více služeb digitalizuje. Kurz Digitální odysea – Jak na chytrý

telefon a tablet, byl v loňském roce velmi úspěšný a rádi bychom informovali, že tento projekt bude probíhat až do července 2023 a zájemci se stále mohou hlásit. Kurz je zcela zdarma a probíhá ve dvou výukových cyklech a účastníci si bezplatně a zábavnou formou osvojí řadu digitálních dovedností.

Cílem projektu je co nejvíce zpřístupnit moderní technologie a digitální vzdělávání seniorům, aby byli sebevědomější, samostatnější, mohli být více v kontaktu s rodinou a blízkými, zapojovat se do společenského života a získali nové možnosti, jak se vzdělávat.

Díky této službě získají možnost si vyzkoušet a bezplatně zapůjčit domů chytré zařízení s datovou SIM kartou. Dostanou podpůrné materiály, které je provedou základními úkony a vyškolený pracovník jim pomůže začít a poradí, když si nebudou vědět rady.

Služba je určena pro seniory ve věku 65+, kteří mají chuť a motivaci vydat se do on-line prostoru, ale neví, jak začít, nebo se obávají, že to nezvládnou.

Zájemci o tuto službu se mohou hlásit v knihovně buď osobně, telefonicky na čísle 572 551 250, nebo e-mailem: urbankova@knihovnabbb.cz.

Kapacita míst na jednotlivých kurzech je omezena! - BU -

Je vám 65 a více let? ZDARMA vás naučíme, jak správně ovládat tablet nebo chytrý telefon a jak se bezpečně pohybovat na internetu.

Divadelníci zkouší světový hit

Novinka Dealer's Choice: někdy v pokeru můžete prohrát víc než peníze

Už od konce října zkouší šestice herců pod vedením režiséra Mikoláše Tyce inscenaci hry Dealer's Choice s dovětkem „kdo rozdává, rozhodne“. Jedná se o první titul Předplatného 2023 a taky velký hit, kterého se diváci po celém světě stále nemohou nabažít už celých pětadvacet let.

„Podtitul ‚kdo rozdává, rozhodne‘ už naznačuje, že jejím hlavním motivem je karetní hra. Ano, je to úžasná partie pokeru a krásná herecká výzva pro šest talentovaných chlapů. Hra byla několikrát uvedena v Londýně, u nás ji proslavilo hlavně Dejvické divadlo, které ji uvádělo téměř dvanáct let s Ivanem Trojanem, Václavem Neužilem, Hynkem Čermákem a dalšími hvězdami,“ připomíná režisér.

O hazardu i o životních prohrách

O čem novinka vypráví? Zaměstnanci nepříteli vznešené restaurace hrají vždy v neděli po práci poker. Každý z nich chová v srdci nějaký bláhový sen, ale i nějaké to tajemství. Kartami zamíchá nečekaný příchod tajemného profesionálního hráče, který rozehraje partii, v níž lze prohrát daleko více než jen peníze.

„Ta hra je právem považovaná za světový hit. Pro nás je náročná v tom, že v ní je v téměř stostránkovém textu spousta slovních hříček. Musíme to hrát svižně, protože jde o konverzační komedii, ale ve spoustě témat jde úplně na dřev, ať jsou to životní výhry a prohry či otcovsko-synovské vztahy. A obsahuje typický britský humor, takže diváky čeká hodně vtipná podívaná,“ těší se na publikum Pavel Majkus,

Čtená zkouška inscenace Dealer's Choice. Na stole nemohou chybět pokerové karty.

Foto: Kuba Jíra

který si zahraje postavu majitele restaurace Stephena.

V pokeru zatím vede režisér

Poker může být v případě Dealer's Choice vnímán jako symbol častých životních riziků a sázek s nejistým výsledkem. Je ale důležité, aby pokerová hra na jevišti působila opravdu uvěřitelně. „Já osobně nejsem karetní hráč, ale musíme se poker precizně naučit, takže mastíme, co to dá,“ potvrzuje se smíchem Pavel Majkus. „Nedávno jsme si s herci, ze studijních důvodů, pochopitelně, zašli na partičku pokeru. Dokonce se mi neplánovaně podařilo vyhrát, tak jsem je z mé výhry aspoň pozval,“ potvrzuje tréninky se smíchem režisér Mikoláš Tyc.

Autor opěvovaný kritikou a s nominací na Oscara

Autor Dealer's Choice Patrick Marber na sebe výrazněji upozornil hrou Na dotek (v originále Closer),

podle níž byl natočen stejnojmenný film s Julií Roberts v hlavní roli a dokonce se dočkal nominace na Oscara. Avšak už jeho prvotina, kterou právě teď připravuje Slovácké divadlo, se dočkala nejen obrovské divácké obliby, ale také chvály odborné kritiky. „Co je však zcela zarážející u tohoto mladého, začínajícího autora, je jeho absolutní kontrola nad formou – v tom, jak drží dramatické tempo a jak rozehrává vzájemné interakce postav, takřka nikdy nešlápne vedle. Je to velice slibný dramatický debut, ve kterém je Marber opravdovým mistrem své hry,“ napsal například do slavného britského deníku The Guardian kritik Michael Billington.

Dealer's Choice zkouší ve Slováckém divadle výlučně pánská společnost. Kromě Pavla Majkuse se diváci dočkají Pavla Šupiny, Jiřího Hejčmana, Pavla Hromádky, Jakuba Zelinky a Ondřeje Kokorského. Premiéra je naplánovaná na 14. ledna 2023.

- PK -

Slovácké muzeum

Výstavy

HLAVNÍ BUDOVA, SMETANOVY SADY

Dárkonoši

Od Ježíška po Santa Clause

Prodlužte si vánoční náladu a objevte tajemství bytostí, které v Evropě nadělují vánoční dárky.

Potrvá do 8. ledna.

Fenomén cimbál

Přijďte si zahrát na 133 ocelových strun, nahlédnout do cimbálové dílny či objevit dávné asijské kořeny tohoto hudebního nástroje.

Výstava potrvá do 15. ledna.

GALERIE SLOVÁCKÉHO MUZEA

Ratolest, Pavol Stručka

Autor, žijící a působící v Hodoníně, patří k současné generaci malířů, která tvoří v realistickém stylu, inspiraci nachází u starých mistrů především renesance a baroka a pracuje technikou olejomalby.

Výstava potrvá do 12. února.

Kovářikovi. Ludmila, Miroslav a Jan Kovářikovi

Výstava představuje uměleckou tvorbu manželů Kovářikových, Ludmily a Miroslava, a jejich syna Jana, který je např. i autorem známého pomníku Marie Terezie umístěného ve stejnojmenném parku v Praze.

Miroslav je mj. autorem sochy Jana Sarkandera v Uničově. Naproti tomu Ludmila vyniká jako designér

a technolog keramických a porcelánových materiálů.

Výstava potrvá do 12. února.

Kulturní akce, přednášky, besedy

Komentovaná prohlídka výstavy Fenomén cimbál

Výstavou bude provázet spoluautor Mgr. Jan Káčer. Vstupné podle platného ceníku

Hlavní budova muzea, Smetanovy sady 179, čtvrtek 5. ledna v 17 hodin.

Představení knihy Galerie velehradské cisterciácké krajiny

Publikace Petra Hudce a Aleše Létala přináší nový pohled na odkaz cisterciáckých mnichů, kteří působili

v regionu jihovýchodní Moravy v letech 1205–1784. Představení za účasti autorů. Vstup volný.

Památník Velké Moravy - Cyrilometodějské centrum, čtvrtek 12. ledna v 17 hodin.

Komentovaná prohlídka výstavy Kovářikovi

Výstavou provede rodinné trio autorů. Ludmila, Miroslav a Jan Kovářikovi. Vstupné podle platného ceníku.

Galerie Slováckého muzea, Otakarova 103, čtvrtek 12. ledna v 17 hodin.

Zvídálkové, vzhůru do muzea! Záhadné struny?

Tématem prvních Zvídálek nového roku jsou hudební nástroje, především cimbál. Podíváme se do historie, kdy byl první cimbál vyroben, a také se dozvíme, jak vypadal. Děti zjistí, jaké druhy tohoto hudebního nástroje máme, ale taktéž jak to vypadá u výrobce cimbálu v dílně. Na tyto záhadné struny si děti vyzkouší zahrát. Nebudou chybět

ani tradiční dílničky a pracovní listy. Povídání se skřítkem začíná každou celou hodinu. Rodinné vstupné 200 Kč či dle platného ceníku.

Hlavní budova muzea, Smetanovy sady 179, neděle 15. ledna od 13 do 17 hodin.

Komentovaná prohlídka vý- stavy Ratolest, Pavol Stručka

Výstavou provede autor, malíř Pavol Stručka. Vstupné dle platného ceníku.

Galerie Slováckého muzea, Otakarova 103, středa 18. ledna v 17 hodin.

Debata o plánované expozici v uherskohradištské věznici

O budoucí podobě památníku ve věznici v Uherském Hradišti budou debatovat zástupci autorského týmu a animačního studia Krutart. Bude představen základní koncept expozice a fungování památníku po jeho otevření, které je plánováno v roce 2028. Vstup volný.

Přednáškové centrum, Štefánikova 1285, čtvrtek 19. ledna v 17 hodin.

Více informací na www.slovackemuzeum.cz nebo www.facebook.com/slovackemuzeum.

Městská kina: výstava a přehlídka

Ohlédnutí 2022

– vernisáž(e) výstavy

Přijměte pozvání na vernisáž 17. ročníku neformálního „slováckého pressfota“, bilanční kolektivní fotografické výstavy Ohlédnutí 2022 v kině Hvězda. A letos to budou dokonce vernisáže dvě... V tradičním nedělním podvečeru na začátku roku 8. ledna bude zahájena expozice fotografií, které obdrželi organizátoři do 15. prosince loňského roku a z nichž kurátorská družina sestavila samotnou výstavu. Na vernisáži vystoupí také zpěvačka a herečka Kristýna Daňhelová se svým hudebním blokem a fotograf Karel Cudlín, v kavárně se svým projektem pochlubí také loňský laureát Martin Cáb. Novinku letošního ročníku, totiž studentskou sekci (ZUŠ a SUPŠ Uherské Hradiště), představí samostatná fotovernisáž ve čtvrtek 12. ledna v sále kina Hvězda. Studentské práce budou souběžně s hlavní výstavou prezentovány na venkovních panelech na Masarykově náměstí. Výstava bude k vidění v prostorách kina Hvězda od 8. ledna do 8. února 2023 a souběžně i na webu ohlednuti.uh.cz

Foyer a kavárna kina Hvězda v neděli 8. ledna v 17.00, sál kina Hvězda ve čtvrtek 12. ledna v 16.00 hodin.

Munch, génius severu v novém výtvarném dokumentu

Dokumentární snímek Munch – láska, duchové a upříjí ženy vrhá nové světlo

na Edvarda Muncha, hluboce tajemného, fascinujícího muže, průkopníka a mistra pro všechny, kteří přišli po něm. Film vznikl u příležitosti nově otevřeného Munchova muzea v Oslu. Velkolepý mrakodrap na fjordu je navržený tak, aby obsáhl obrovské dědictví, které umělec svému městu zanechal: 28 000 uměleckých děl, včetně obrazů, grafik, kreseb, zápisníků, skic, fotografií i jeho experimentů s filmem. O úvod se postará historik umění Mgr. Martin Dvořák (SUPŠ).

Sál kina Hvězda, čtvrtek 12. ledna v 18.00 hodin.

Piargy: drama hříšné vesnice přiveze režisér Trajkov

Režisér Ivo Trajkov přijede do kina Hvězda osobně uvést historické drama Piargy, které vzniklo ve slovensko-české koproduci. Jedná se o příběh mladé ženy Juliši (Judit Bárdos), která se provdá za syna nejbohatšího statkáře ve vsi (Daniel Fischer), ale neubrání se násilnickým svodům svého tchána (Attila Mokoš) a nechtěně se ocitne uprostřed drsného milostného trojúhelníku. Vesnice Piargy žije hříšným životem, dokud jedné masopustní noci úplně nezmizí. Piargy jsou symbolem novodobé Sodomy a Gomory, zrcadlem pokřivené morálky společnosti. Zároveň jsou naturalistickou metaforou o podřízené pozici ženy v patriarchální společnosti.

Sál kina Hvězda, pondělí 16. ledna v 19.30 hodin.

Věčný Jožo Ráž v režijním pohledu Jana Gogoly mladšího

Netradiční situační dokuportrét Věčný Jožo vypovídá o komplikovaném osobním vesmíru Joža Ráže – lídra historicky nejpopulárnější „československé“ pop-rockové kapely Elán. Jde o filmové setkání s křesťanským budhistou věřícím na komunismus. Portrét vznikl 10 let a je natočený na nečekaných místech a v otevřených situacích, které zviditelňují souhvězdí Rážova života.

„Přistupuji k němu jako k osobnosti, která v rámci Elánu oslovila několik českých a slovenských generací a má schopnost svou tvorbou sjednocovat, ale která zároveň svými veřejnými projevy společnost dlouhodobě rozděluje a její část až odpuzuje,“ vysvětluje režisér filmu Jan Gogola mladší, který bude hostem projekce.

Sál kina Hvězda, úterý 17. ledna v 19.00 hodin.

SCANDI 2023: přehlídka novinek severského filmu

Devátý ročník oblíbené filmové přehlídky SCANDI představí od 23. ledna do 7. února pečlivý výběr toho nejvýraznějšího ze současného skandinávského filmu. V Uherském Hradišti bude k vidění psycho horror nazvaný Ono nebo černá komedie Je mi ze sebe špatně o nezdravém dobývání pozornosti. Vztahové drama Všechny mé dopisy spalte propojuje tři časové linie a ukazuje vlny vášně, žárlivosti a hněvu zasahujících celé generace. Klasické sci-fi UFO Švédsko vizuálně připomíná slavný snímek E. T. (1982). Komédie Letní světlo, a pak přijde noc diváky zavede do řídké osídlené vesnice na Islandu.

Sál kina Hvězda, 23. ledna až 7. února.

Vykouzlete krátký animovaný film ze zrnek písku

Pojďte s námi proniknout do tajuplného světa animovaného filmu. Tentokrát si vyzkoušíme netradiční techniku animace, animaci s pískem. V dílně klasické animace budeme experimentovat se sytkým materiálem, pokusíme se zjistit, co vše nám animace s pískem umožní. Zkusíme si vymyslet i krátký příběh a za pomoci této techniky jej převést do filmu. Neváhejte a přijďte si užít animační odpoledne v kině Hvězda.

Dětský filmový ateliér kina Hvězda, neděle 29. ledna ve 14.00 hodin.

- JP -

HUB 123, místo inspirace

Přijďte sdílet svůj profesní příběh a inspirujte ostatní

Městský coworkingový sdílený prostor HUB 123 má za sebou už rok a půl provozu. Zvládli jsme pandemii, bráníme se energetické krizi a zatím se nám to daří. Počet akcí, lokálních umělců a firem, které k nám chodí a spolupracují s námi, postupně roste.

Kromě podpory drobného, středního podnikání a kreativity se zaměřujeme také na budování komunitního podhoubí, které spočívá v navazování kontaktů, ke kterým

by v každodenním životě pravděpodobně nedošlo. Díky tomu vznikají inspirativní spolupráce a navazují se nové vztahy.

Postpandemická doba způsobila změny v životním stylu. Lidé se více zaměřují na kvalitu života v bezprostředním okolí, soustředí se na produkci vlastních potravin a výrobků, pracují ze svých domovů. V regionech se díky distanční práci otevírá nový potenciál pro nově

přichozí. Právě sdílené prostory a jejich aktivity tak nabírají na významu. Umožňují začlenění do života v daném místě a podporují ekonomickou aktivitu.

Pokud máte chuť se k nám připojit, zorganizovat si u nás rozvojovou akci, swap nebo sdílet svůj profesní či podnikatelský příběh, dveře HUBu 123 jsou otevřené.

Těšíme se na vás a na nové výzvy v dalším roce. - ZV -

Mariánské nám. 123, tel. 721 808 856, e-mail: info@hub123.cz, web: hub123.cz

Lednové akce DDM Šikula

Deskové hry v Jarošově

Hraní netradičních deskových her. Zúčastnit se mohou děti i jejich rodiče. Info: Radka Turzíkova, 572 551 347, 605 203 063, radka.turzikova@ddmsikula.cz. Pobočka DDM Jarošov – sídliště Louky (vedle knihovny). **Neděle 8. ledna od 9.00 do 13.00 hodin.**

Vyhodnocení soutěže Nejhezčí dopis Ježíškovi

Vyhodnocení tří nejkrásnějších dopisů pro Ježíška, které byly zaslány

v rámci akce Ježíškova dílna v Klubu kultury. Info: Martina Dörrová, 605 203 064, martina.dorrova@ddmsikula.cz.

DDM Šikula, úterý 16. ledna v 16.00 hodin.

Putování za ztracenou botou do Zlína

Výlet cestovatelského klubu. Tentokrát se podíváme do Zlína, kde budeme hledat druhou botu do páru pro princeznu Jasněnku. Info: Lenka

Pavelčíková, 733 500 233, info.trnka@seznam.cz, www.trnka.xf.cz.

Sobota 28. ledna.

Kouzelný karneval

Na všechny děti se těší kouzelník Jirka Hadaš, který si připravil celou řadu soutěží, tanečků a písniček, malování na obličej, fotokoutek, soutěž o ceny a další. Info: Jana Skuciusová, 605 203 065, jana.skuciusova@ddmsikula.cz.

Klub kultury, neděle 29. ledna od 15.00 hodin.

Purkyňova 494, tel. 572 551 347, e-mail info@ddmsikula.cz, www.ddmsikula.cz, www.trnka.xf.cz

Dění v centru Akropolis

Do kroužků se můžete přihlásit i od pololetí

V lednu otevíráme druhé pololetí kroužků a aktivit. Nestihli jste přihlášky v září? Nevadí, přidejte se k nám od ledna. Všechny otevřené kurzy najdete na našem webu v aktualitách.

Jóga pro muže

S Eliškou Gallovou. Každé úterý, pěkně

po ránu, jako start do nového dne. Přijďte si vyzkoušet lekci a zjistíte, že jóga je opravdu i pro muže.

Jóga pro začátečníky i pokročilé S Marií Jordánovou. Jóga je blahodárná pro tělo i mysl v každém věku. Přidejte se nám.

Hledáme lektora/lektorku street dance

Baví tě pohyb, hudba, tanec? Pojď vést děti, motivovat je a předávat jim radost z pohybu a hudby. Práce na DPP, nástup od pololetí.

Mějte přehled, co se v centru Akropolis děje. Pro všechny novinky a aktivity nás sledujte nás na Facebooku i Instagramu. Spojujeme rodiny i generace. Pomáháme, podporujeme a jsme tu pro vás. - VK -

Stará Tenice 1195, Uherské Hradiště, tel. 608 851 095, info@akropolis-uh.cz, www.akropolis-uh.cz

Ohlédnutí za sezónou na Rochusu

Jaké projekty, akce nabídl návštěvníkům v uplynulém roce Park a skanzen Rochus?

Jednou z významných činností obecně prospěšné společnosti Park Rochus, která zajišťuje správu a údržbu stejnojmenného areálu nad Uherským Hradištěm i provoz muzea v přírodě - skanzenu Rochus, je příprava kulturních a vzdělávacích programů, které jsou určeny především mateřským a základním školám, ale také široké veřejnosti se zaměřením na rodiny s dětmi.

Ovocní velikáni

Na začátku roku jsme dokončili realizaci projektu Ovocní velikáni. Navázali jsme tak na aktivity z předchozího roku, kdy v podzimních měsících proběhl výukový program Dřevo je můj chléb a akce Stromy pro Rochus, jejichž nosným tématem byly právě ovocné stromy. Na recepci skanzenu byla instalována výstava Ovocní velikáni, která představila ovocné památné stromy Uherskohradištska a inspirovala k výletům za nimi. V březnu proběhl v rámci akce Den otevřených dveří a větrání peřin praktický seminář o řezu ovocných stromů a pro nejmenší byla pořízena interaktivní tabule na poznávání ovocných stromů a jejich plodů.

Louka čaruje

Na jaře letošního roku odstartoval projekt Louka čaruje. Projekt se snažil prohloubit a upevnit vztah člověka k okolní krajině a upozornit na význam trvalých lučních společenstev a travních porostů, jako jsou louky, pastviny nebo také plochy bývalých vojenských cvičišť, které jsou dnes domovem řady vzácných a ohrožených druhů rostlin i živočichů.

Toto téma se tak prolínalo akcemi pro veřejnost i programy pro školy. Vytvořen byl stejnojmenný výukový program pro žáky 2. stupně základních a studenty středních škol, který

Návštěvníci mohli vidět i přípravu tradičních slováckých pokrmů a samozřejmě je taky ochutnali.

Foto: Park a skanzen Rochus

si kladl za cíl představit přírodní areál Park Rochus. Během letních měsíců pak proběhly tematické workshopy pro veřejnost, ať už to byla výroba bylinné kosmetiky nebo zpracování přírodních textilních vláken. V rámci příměstského tábora byl realizován výukový program, který děti seznámil s různými formami využití travních porostů člověkem.

Srdečně vás také zveme na výstavu Čarovné kvítí, která představuje rostliny rostoucí na Rochusu a jejich význam v léčitelství a lidové magii. Výstavu si můžete prohlédnout i v tomto roce na recepci skanzenu Rochus.

Řemeslné léto

Léto patřilo ve skanzenu Rochus řemeslům. Každý prázdninový víkend se v rámci cyklu Řemeslné léto ve skanzenu Rochus návštěvníkům představil některý z vybraných řemeslníků a mistrů tradiční rukodělné výroby. O dotvoření autentické atmosféry života našich předků se pak postarali naši průvodci, kteří se v dobových oděvech společně s řemeslníky v jednotlivých usedlostech skanzenu zabydleli.

Radostný čas

Na lidové tradice a zvyky v období adventu a Vánoc se zaměřil projekt Radostný čas prožíváme zas. V prosinci probíhá ve skanzenu Rochus hned několik akcí pro veřejnost a programů pro školy. Druhý adventní víkend proběhla akce Adventní čas je tady zas, která návštěvníkům představila období adventu, zvyky a obyčeje, řemesla, tradiční gastronomii a v neposlední řadě také obchůzky svatého Mikuláše, Lucíí nebo Barbory. Týden před Štědrým dnem jsme se v našem muzeu naladili na pravou vánoční atmosféru na akci Radostná novina. Vánoční programy uzavřela akce Štěpánské koledování ve stodole, která proběhla již tradičně za doprovodu hudecké sestavy Cimbálové muziky Burčáci.

Děkujeme za podporu městu Uherské Hradiště, Státnímu fondu životního prostředí ČR i Ministerstvu životního prostředí. Všechny uvedené projekty byly také spolufinancovány Zlínským krajem. Vážíme si zájmu a přízně mateřských, základních a středních škol i široké veřejnosti. Současně se už teď moc těšíme na další akce a projekty, které pro vás připravujeme pro letošní rok.

- VŽ -

Stanislav Šácha, radiotelegrafista RAF

Rodák z Derfle bojoval v britském letectvu a za dramatických okolností uletěl komunistům

Je jedním z těch, kteří bojovali za naši svobodu ve druhé světové válce a na které se tak trochu pozapomnělo – Stanislav Šácha, podplukovník in memoriam, palubní radiotelegrafista 311. bombardovací perutě britského královského letectva Royal Air Force (RAF).

Narodil se 12. září 1921 manželům Jiřímu a Františce Šachovým v Derfli (dnešní Sady) a vyrůstal ve velmi skromných podmínkách. 1. září 1927 sice začal navštěvovat místní obecnou školu, ale po úmrtí otce jej počátkem roku 1931 převzala do poručnictví Okresní péče o mládež v Uherském Hradišti, a tak od 15. dubna 1931 pokračoval ve studiu na zdejší obecné a pak i měšťanské škole. Hned po jejím ukončení 28. června 1935 odešel do Zlína, kde jeho matka pracovala jako posluhovačka. V městě obuvi nastoupil do Baťovy školy práce, v jejímž rámci vystudoval firemní průmyslovku – pleťářský obor.

Devízou pro jeho další život byla velmi dobrá znalost němčiny, angličtiny a částečně i španělštiny. Po okupaci ČSR se mladý Stanislav Šácha rozhodl bojovat proti nacismu a v zahraničním odboji strávil téměř šest let. Podle záznamů v jeho vojenské kartě příslušníků RAF odešel z republiky jako osmnáctiletý 20. září 1939 a jeho neobvyklá a složitá cesta do Anglie vedla přes Hamburk, Francii, Lisabon, Madeiru a Argentinu.

Na konzulátu v Buenos Aires pak 1. října 1941 podal přihlášku do československé armády v zahraničí a s britským pasem odplul lodí do Liverpoolu. Dne 2. února následujícího roku byl odveden, 14. března 1942 zařazen do československé branné moci a následně vtělen k pěší výcvikové rotě v Leamingtonu, kde prodělal základní vojenský výcvik.

Po jeho skončení byl přeložen k letectvu a 12. června 1942 byl přijat do RAF a převelen na základnu Saint Athan v jižním Walesu. Po výcviku na palubního radiotelegrafistu v Evantonu, kde

Vojáci 311. československé bombardovací perutě RAF seřazení před bobmardérem Vickers Wellington.

Foto: FCAFA

patřil k nejlepším, se 9. května 1943 stal nedílnou součástí 311. československé bombardovací perutě, s níž se zúčastnil několika bojových akcí.

Když byla tato peruť vyňata ze svazku Velitelství bombardovacího letectva, podřízena Velitelství pobřežního letectva a posléze přesunuta na svou poslední základnu v Tainu, byl rozkazem ze dne 11. srpna 1944 přemístěn do skotského Tainu i Stanislav Šácha.

Nově sestavené a vycvičené posádky 311. perutě na těžkých amerických letounech Consolidated B-24 Liberator měly za úkol chránit pobřeží a útočit na německé ponorky a lodě a podpořovat boje nad Atlantikem, Biskajským zálivem a Severním mořem.

Při jedné z nočních akcí Šáchova Liberatoru, jejímž cílem měla být likvidace poškozené německé ponorky U-1060 uvízlé na mělčině u ostrova Flein, se neděle 29. října 1944 stala pro posádku tragickou. Letadlo v nepříznivém počasí krátce po startu narazilo severovýchodně od Helmsdalů do pobřežních skalisek a z devítičlenné posádky přežili jen čtyři, mezi nimi Stanislav Šácha. S vážnými zraněními a popáleninami byl převezen do nemocnice Lawson Memorial Hospital

v Golspie, odkud byl propuštěn až 27. června 1945.

Za svou činnost byl vyznamenán Československou medailí Za chrabrost před nepřitelem a Za zásluhy I. stupně Československým válečným křížem a britskými řády a oceněními The War Medal, Atlantic Star, Air Star a 1 Good Conduet Badge.

Po návratu do vlasti v srpnu 1945 navázal na svou leteckou kariéru jako telegrafista a navigátor v nově se formujících Československých aeroliniích, kde jej však po únoru 1948 nečekalo uznání za statečnost a odvalu, ale stejně jako další příslušníky RAF perzekuce a komunistické čistky. Není proto divu, že pokud viděli příležitost opustit diktaturu, chopili se jí.

Dne 24. března 1950 se strojem Dakota letícím z Bratislavy a dalšími dvěma civilními posádkami z Brna a Ostravy, řízenými a koordinovanými jeho bývalými kolegy z RAF, provedli riskantní synchronizovaný úlet a za dramatických okolností přistáli na americké základně Erding u Mnichova. Stanislav Šácha zde požádal o politický azyl a spolu se svou manželkou Dagmar odletěli do Kalifornie, kde se jim narodil syn Tomik a kde Stanislav Šácha 2. ledna 1986 zemřel.

Zdeněk Pilát

Rozdělení republiky a nové hranice

Před 30 lety vznikl Celní úřad v Uherském Hradišti i celnice na slovenských hranicích

Rozdělení Československa na dva samostatné státy k 1. lednu 1993, jehož třicáté výročí si připomínáme, mělo dopad i na náš okres, který se od té doby stal příhraničním územím. Vedle nového oddělení cizinecké policie České republiky byla na základě celního zákona povýšena dosavadní uherskohradištská odbočka Celního úřadu Zlín na samostatný celní úřad a na přechodech na Slovensko ve Starém Hrozenkově a ve Strání vznikly nové celnice.

Původní vnitrozemská celnice v Uherském Hradišti, která vznikla k 15. červenci 1970, byla umístěna v přízemním domku Československých státních drah při místním nádraží. V jejím čele stál dlouhá léta vedoucí celní inspektor Josef Tvrďý, dalšími zaměstnanci byli jeho zástupce Josef Uher a pěti příslušníků celní správy doplňovali celní inspektori Svatopluk Vrzala, Stanislav Pastyřík a Vojtěch Slavík.

Jejich hlavní pracovní náplní byla kontrola a proclívání exportu a importu výrobků, realizovaného prostřednictvím

kamionové, vlakové a letecké dopravy. Mezi stálé zákazníky patřily uherskohradištské závody Mesit, TON a Sloko, dále Let Kunovice, cukrovar a Barvy a laky ve Starém Městě, Ligna Uherský Ostroh, Slovácké strojírna a Zbrojovka v Uherském Brodě, Sklárny Květná, Vlárské strojírna Slavičín a další.

K celnímu řízení zde byly předkládány i poštovní zásilky do zahraničí. V součinnosti s příslušníky policie řešili celníci i občasné případy prodeje pašovaného zboží na našem území. Asi nejznámější akcí zdejších celníků po Sametové revoluci bylo odbavení kamionů s charitativní pomocí do válečného Chorvatska v září 1992.

- ▲ Celní řízení na pracovišti v Uherském Hradišti.
- ◀ Označení celníků se znakem římského boha Merkura.

Foto: 2x Celní úřad Zlín

Při nově vzniklém celním úřadu byl v roce 1993 ustaven také útvar celního pátrání a dohledu, který měl řešit nedovolenou manipulaci se zbožím podléhajícím celní kontrole. Jednalo se například o zamezení dovozu a prodeje zboží s falešnými napodobeninami, nelegální dovoz lihu či cigaret nebo o kontrolu a vyměrování daně z alkoholu a pohonných hmot, prováděnou ve spolupráci s uherskohradištským finančním úřadem.

K úkolům pracovníků celního úřadu patří i prověřování pěstiteckých pálenic, kde provádějí celkovou kontrolu zaměřenou především k zamezení falšování stupňů destilátu a nedovolené manipulace s lihovarnickým zařízením. K tomu slouží příkládání známých celních závěr (plomb).

V souvislosti s celkovou rekonstrukcí zdejšího nádraží opustil uherskohradištský celní úřad v roce

1997 své dosavadní sídlo, přičemž se nejdříve krátce usídlil v budově č. p. 478 ve Stojanově ulici a pak přešel do uvolněných prostor po svépomocném družstvu Svedrup v areálu ČSAD v Průmyslové ulici č. p. 712. Od roku 2003 pak našel definitivní sídlo v budově bývalého okresního podniku Jakos Na Morávce č. p. 1037.

Další významné změny v českém celnictví přinesl vstup České republiky do Evropské unie 1. května 2004, kdy byly zrušeny pohraniční celní útvary. Celní správa byla k 1. lednu 2013 přizpůsobena současnému územnímu uspořádání, čímž místo dosavadního Celního ředitelství v Olomouci (a také Celního úřadu Uherské Hradiště) vznikl na území Zlínského kraje Celní úřad pro Zlínský kraj s územními pracovišti v Lípě, Napajedlech, Uherském Hradišti a Valašském Meziříčí.

PhDr. Jiří Čoupek

Fotbalové okénko

Po zasloužené dovolené čeká na hráče 1.FC Slovácko zimní příprava

Po úspěšném postupu do čtvrtfinále MOL CUPu, po vítězství 18. listopadu nad Mladou Boleslaví 1:0, nastoupilo 1.FC Slovácko na zaslouženou dovolenou. 25. listopadu odjeli hráči (většina z nich i s rodinami) a realizační tým na desetidenní pobyt v Dubaji (odměna za postup do Evropské konferenční ligy od spolujeditele klubu Zdeňka Zemka). Bohužel bez trenéra Martina Svědík, který v ligové pauze absolvoval operaci kolena s následnou rehabilitací, chyběli i Hofmann (onemocnění dětí) a Břečka.

Mužstvo v atraktivní destinaci dopoledne lehce trénovalo a pak si užívalo s rodinami. K týmu se trenér připojí pravděpodobně až začátkem nového roku. Počet asistentů trenéra rozšířil Jan Beránek, který přišel z Baníku Ostrava.

Po dovolené se všichni sešli již 27. prosince na zahájení zimní přípravy. Od 14. do 11. ledna čeká mužstvo herní soustředění v Turecku, počítá se se dvěma přípravnými zápasy.

Zasloužená radost po postupu do čtvrtfinále poháru.

Foto: Miroslav Potyka

Od 14. do 21. ledna následuje další soustředění, tentokrát v Chorvatsku, se třemi přípravnými zápasy.

Trenér Svědík žádné převratné změny v kádru v zimní pauze nepředpokládá. „Jako v každém přestupním termínu asi pár hráčů přijde a někdo zase odejde. Možná přistoupíme i k nějakým výměnám.

Základním cílem je být do šestky, než se tabulka rozdělí,“ podotkl trenér.

K tomuto cíli se Slovácko může přiblížit již po prvních dvou kolech, které odehraje doma – 28. ledna s Českými Budějovicemi a 4. února s Olomoucí, obě utkání začínají v 15 hodin. Šest bodů by pěkně „srovnalo“ vyrovanou tabulku. - MP -

Podzimní výzva 10 000 kroků: Hradiště se pyšní prvním místem v kraji

Sto dvanáct účastníků z Uherského Hradiště a okolí se aktivně zapojilo do říjnové výzvy 10 000 kroků, dohromady nachodili za jeden měsíc přes 33 522 kilometrů. V soutěži měst obsadilo Uherské Hradiště 9. místo z 89 a může se pyšnit prvním místem ve Zlínském kraji. Celkem se v republice přihlásilo více než jedenáct tisíc účastníků. Smyslem aktivity 10 000 kroků je přimět co nejvíce lidí k nejpřirozenějšímu pohybu dle svých možností.

Nejlepší účastník z Uherského Hradiště, Tomáš Stolarz, obsadil v republikovém měření 17. pozici, avšak v kategorii do 40 let obsadil dokonce stříbrnou příčku. Na druhém místě skončil devětašedesátiletý

František Hajduch, kterému patřila 9. pozice mezi účastníky nad 65 let. Nejlepší ženou byla Jana Šamšová, která skončila mezi ženami na 22. příčce, v kategorii do 40 let byla dokonce na 11. místě. Za zmínku stojí také patnáctiletá Agáta Martínková, která mezi mládeží do 17 let obsadila stříbrnou příčku v celé republice.

Účastníci se mohli sdružovat a vzájemně podporovat i v týmech, v Uherském Hradišti jich bylo aktivních 10, z čehož hned čtveřice se zapojila do firemní výzvy firmy MESIT. Nejlepším týmem se stal MESIT crew: school edition, o druhou pozici sváděly vyrovaný boj týmy HR na ně (MESIT) a nakonec třetí Hradišťáci versus Pražáci.

„Jsem rád, že letos již počtvrté si našla výzva 10 000 kroků své příznivce i u nás ve městě a zájem o výzvu neustále roste. Úplně nejvíce mě těší, že se do ní zapojují celé rodiny bez ohledu na věk či fyzické dispozice účastníků. Chůze je nejpřirozenější pohyb a vhodná skutečně pro všechny. Také proto se Uherské Hradiště pravidelně zapojuje a plánujeme v této aktivitě pokračovat i do budoucna,“ dodal starosta Stanislav Blaha.

Projekt Výzva 10 000 kroků organizuje spolek Partnerství pro městskou mobilitu. Cíl je jednoduchý – motivovat lidi chodit častěji, pro zdraví, radost, ale i pro vlídnější města a hezčí svět kolem nás. - JP -

Naše příroda

O škeblích a velevrubech. Našli je i archeologové při výzkumu v Prostřední ulici

Na dně řeky Moravy, na dně slepých ramen i dalších vodních ploch ve městě a blízkém okolí sídlí řada živočichů. K zajímavým patří velcí mlži – různé druhy škeblí a také jejich nejbližší příbuzní, méně známí velevrubi.

Lastury velevruba malířského z Baťova kanálu.

Všichni jsou řazeni do kmene měkkýšů. Jejich měkké tělíčko se skládá z velmi redukované hlavové části, z mohutné svalnaté nohy a útrobního vaku. Na povrchu je pokryto pláštěm, z něhož je směrem ven vylučováno velké množství uhličitanu vápenatého a organická látka konchiolin. Tyto složky dají vzniknout dvěma pevným miskovitým schránkám, lasturám. U škeblí jsou tenkostěnné, velevrubi je mají výrazně tlustší a těžší.

Výborným rozlišovacím znakem mezi oběma skupinami je u velevrubů přítomnost takzvaného zámku. Nachází se uvnitř lastur na hřbetní straně poblíž spojení obou misek. Tvoří ho dobře viditelné protáhlé lišty a zoubky, které do sebe na protilehlých částech lastury zapadají. Sevření obou misek k sobě zajišťují svěrací svaly, otevření umožňuje hřbetní vaz.

Potřebuje-li se mlž přemístit, vysune vzniklou štěrbinou svou

silnou bíle zbarvenou svalnatou nohu. Jí se opírá o dno a pomalu leze. Pokud ho pozorujeme například v akváriu a záměrně ho vyrušíme, rychle se stahuje zpět do schránky. Pomocí nohy se také zahrabává do substrátu na dně tak, aby byly do něj zanořeny přibližně dvě třetiny jeho těla.

Mlži dýchají žábami. Mají vyvinuté srdce, které pracuje ve srovnání s člověkem velmi pomalu, stahuje se přibližně jen třikrát až čtyřikrát za minutu. Pohání tělní tekutinu hemolymfu. Ta obsahuje barvivo hemocyanin, jehož součástí jsou dva atomy mědi. Na hemocyanin se váže nadechnutý kyslík. Je-li barvivo v oxidované formě, má barvu modrou, když se zredukuje, je bezbarvé.

Základní složku potravy představují drobné organismy tvořící vodní plankton, dalším zdrojem je detrit – malé částičky odumřelé organické hmoty, která je součástí bahna na vodním dně. Sladkovodní mlži jsou gonochoristé, tedy jsou rozlišeni na samce a samice. Vnější vzhledem se však od sebe téměř neliší. Samci vylučují spermie do vody, ty se následně dostanou do těla samice a tam dojde k oplození vajíček. Z nich se postupně vyvinou larvy zvané glochidie. Mají vytvořené základy schránek, ale jsou drobnoučké, u velevrubů měří průměrně 0,21 mm, u škeblí 0,35 mm.

Mladé glochidie pak opustí tělo matky a začnou plavat ve vodě. Zde si musí najít konkrétní hostitelskou rybu (plotici, jelce, hrouzka, okouna, candáta), uchytit se jí nejčastěji na žábrech, méně často na ploutvích a začít parazitovat. Rybě toto napadení obvykle příliš nevádí. Tato fáze trvá přibližně čtyři týdny. Vyvinuté larvy pak z ryby odpadnou, spadnou na dno a zde pak dorostou v dospělého mlže.

Způsob rozmnožování za pomoci ryb je komplikovaný, umožňuje však jinak málo pohyblivým živočichům

rozšířit se i na vzdálená místa. Průměrná doba života velevrubů a škeblí je nejčastěji udávána v rozmezí 5 až 20 let. Všichni tito živočichové mají největší výskyt v nadmořských výškách do 400 metrů nad mořem.

Ve slepých ramenech v okolí našeho města lze vzácně najít škebli rybníčnou (*Anodonta cygnea*). Je žlutohnědě, zelenohnědě až hnědě zbarvená, má oválný tvar. Je hodně velká, její lastury mají délku 15 až 22 cm. Je zákonem chráněná.

V řece Moravě žije její blízká příbuzná, v Česku relativně hojná škeble říční (*Anodonta anatina*). Zbarvená je podobně, její lastura je však kratší, měří 7,5 až 12 cm, její tvar je popisován jako kosočtverečně vejčitý.

Třetí druh představuje škeblička plochá (*Pseudanodonta complanata*). Je nejmenší, dosahuje velikosti nejvýše 9 cm, tvar má opět mírně kosočtverečně vejčitý. Na rozdíl od předchozích druhů je skutečně nápadně plochá. Ve větším množství ji najdeme v Baťově kanálu mezi Starým Městem a Huštěnovicemi.

Velevrubové jsou zastoupeni dvěma druhy, jejich zbarvení je žlutohnědé, nazelenalé či hnědozelené. Velevrub malířský (*Unio pictorum*) má protáhlé ke konci se zužující lastury, dlouhé 7 až 11 cm. V dřívějších dobách je malíři opravdu využívali k míchání barev. Žije v Moravě i Baťově kanálu. Druhým druhem je velevrub tupý (*Unio crassus*). Má oválný tvar a délku jen 5 až 7 cm. Vyskytuje se v Baťově kanálu a některých úsecích Olšavy. Oba druhy jsou chráněny.

Velká zajímavost je spojena s ložskými výzkumy archeologů Slovákého muzea v Prostřední ulici. Ve vrstvách ze 17. století objevili nádherně zachované lastury velevrubů, jejichž výskyt souvisí se zaniklým tokem Rechly.

Text a foto: Mgr. Hana Baroušová

Jak je důležité mít reklamu

Reklamní plachty zaplavily města. Přístup firem se ale mění

Odpověď na otázku z titulku je nasnadě. Hodně. Už Henry Ford řekl, že kdyby měl poslední dolar, utratil by jej za reklamu. Jakou, to ale neřekl. Posledních pár let jsou obrovským fenoménem zejména reklamní plachty a jelikož nepodléhají žádné legislativě, množí se ve veřejném prostoru obrovskou rychlostí.

S tímto médiem si nevědí rady v mnoha městech po celé republice, samozřejmě i v Praze. Zde, stejně jako v Uherském Hradišti, bylo v roce 2020 schváleno nařízení o regulaci reklamy, které ve všech třech stupních zakazuje právě reklamní plachty a převěsy.

„V naší zemi jsme si zvykli v podnikání provozovat divoký západ, bez ohledu na veřejný zájem. Takhle to ale ve vyspělých zemích nefunguje. Třeba to, aby města vypadala příjemně, a ne jako lunapark, je v Evropě přísně regulováno. Jsem ráda, že se Praha postupně řadí po bok metropolí, kterými je potěšení procházet. Naším cílem není reklamu v Praze zakázat. Jen by měla mít určitou úroveň. Na reklamní plachty se na rozdíl od jiných druhů reklamy zatím žádná pravidla nevztahovala, a tak se objevovaly i na místech, kam rozhodně nepatří,“ zdůvodnila toto opatření Hana Třeštíková, pražská radní pro

oblast kultury. Pod to se nelze nepodepsat.

Dalším důležitým aspektem problematiky je ekologická neudržitelnost. Plachty jsou většinou vyrobeny z nerecyklovaného plastu, a přispívají tak po skončení platnosti nebo po opotřebování k nárůstu odpadu, který je palčivým problémem naší společnosti.

Proto si velmi ceníme podnikatelů i jednotlivců, kteří výše zmíněný problém chápou a snaží se společně s městem kultivovat veřejný prostor. Velmi si vážíme takového přístupu a děkujeme například společnosti OMV, jejíž jednání je velmi korektní. Na výzvu o odstranění nebo nahrazení reklamní plachty klasickým billboardem reagovali velmi rychle a po velmi vstřícné diskuzi se rozhodli už dále nezatěžovat tolik exponovaný veřejný prostor reklamním smogem, za což jim patří velké uznání.

„Po interní poradě jsme se shodli na tom, že budeme respektovat snahu města Uherské Hradiště o odstranění nadbytečných reklam a dále nebudeme požadovat povolení zpětného umístění média,“ uvedl Jakub Jansa ze společnosti OMV.

Ještě jednou moc děkujeme všem, kteří napomáhají kultivovat veřejný prostor.

- ÚMA -

Před.

Po.

Foto: 2x ÚMA

Kronika

Společenské události

Jubilanti

3. 11. 1942	Marie Horková
4. 11. 1947	Vladimír Leško
4. 11. 1947	Miroslav Vlachovský
8. 11. 1947	Antonín Abrhám
13. 11. 1937	Jiří Machulka
14. 11. 1937	Vladimír Zatloukal
15. 11. 1947	Marie Popelková
16. 11. 1937	Hana Šrotířová
16. 11. 1928	Marie Stroganová
30. 11. 1942	František Kupeček

Narodili se

5. 9. 2022	Ema Dvouletá
21. 9. 2022	Robert Velecký
26. 9. 2022	Eliáš Chládek
14. 10. 2022	Sebastian Krkoška
27. 10. 2022	Tobiáš Holoubek
31. 10. 2022	Kryštof Úchvat
4. 11. 2022	Elli Belant
13. 11. 2022	Matyáš Bereň

Vážení rodiče, pokud máte zájem o poskytnutí finančního daru pro narozené dítě, případně o vítání občánků, je třeba do 12 měsíců od narození dítěte doručit žádost, kterou získáte na městském úřadu nebo na webu města.

Vážení **jubilanti**, pokud máte zájem o zveřejnění ve zpravodaji, je třeba vyplnit a doručit na městský úřad dotazník, který jste dostali poštou.

Zpravodaj můžete číst i v elektronické podobě

Uniklo vám některé starší číslo městského zpravodaje nebo ho raději čtete ve svém elektronickém zařízení? Žádný problém, archiv všech vydání od roku 2016 až po aktuální číslo najdete na webu www.mesto-uh.cz/zpravodaj-mesta.

Do archivu zpravodaje se snadno dostanete po načtení QR kódu do vašeho mobilního zařízení:

Křížovka | Slovácká kuchařka

Ve spolupráci s muzikantem a publicistou Františkem „Holmesem“ lílkem jsme pro rok 2023 připravili sadu tajenek, které obsahují tradiční lidová přísloví používaná v Uherském Hradišti, jeho místních částech nebo okolních obcích na Slovácku. První lednové přísloví připomíná důsledky nezřízené konzumace alkoholu...

POMŮCKA: IKE	INICIÁLY FOTBALISTY POBORSKÉHO	KUŇ KNIŽNÉ	ZVUK ZVONU	VÝPRAVNÉ BÁSNICTVÍ	ZÁPASIŠTĚ	TITO RUSKY	VLADAŘ		MINISTER. PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ZKR.	NÁZEV HLÁSKY N	ŠACHTY	HADOVITÉ RYBY	OSTROV U AUSTRÁLIE NOVÝ ???	NÁPADNÍCI ZASTAR.
PODLAHOVÁ KRYTINA								MOŘSKÝ ŽIVOČICH						
1. DÍL TAJENKY								2. DÍL TAJENKY INIC. HERCE TÓPFERA						
	SLOVENSKÝ ZPĚVÁK MIROSLAV ???	ČLEN VLÁDY SKRBLICTVÍ								LOLITA DOMÁCKY NAKLADAČ SLÁMY				
ŽIVNOSTENSKÝ LIST ZKR.			ZN. KILOGR. ČESKÉ E- NERGETICKÉ ZÁVODY			ANGLICKÁ PŘEDLOŽKA CITRUSOVÉ PLODY		ASJEC PR. KOMOR. ORCHESTR						
VRCHNÍ OVČÁK					GENERÁLNÍ ŘED. ZKR. JEDEN ZE SMYSLŮ			INICIÁLY PROZAIIKA TOUFARA ZAKULACENÝ			MEZINÁRODNÍ ANGL. ZKR. ??? VIDÍ VICI			
PŘEZDÍVKA PREZIDENTA EISEN-HOWERA				MPZ CHOR-VATSKA MODEL FIATU			NÁDOBA U STUDNY KUCHYŇSKÁ POTŘEBA				ŘÍMSKÝCH 501 VČELÍ PRODUKT			
3. DÍL TAJENKY													ČÍNSKÝ LITERÁRNÍ SOUDCE	TŘEBAŽE
INICIÁLY BÁSNIKA TOMANA			NAPOLO					JMÉNO ZPĚVAČKY LANGEROVÉ						
INICIÁLY TENISTY AGASSIHO			TLUSTÝ					ŠOFÉR						

Recepty našich předků: Uzená polévka

Příznějme si, uzená polévka není zrovna z těch, které by se v našich moderních domácnostech běžně podávaly. Přitom skvěle chutná, zasytí a v sychravých dnech také patřičně rozehrje.

Potřebné suroviny:

2,5 litru vody
750 gramů uzeného masa
3 větší brambory
150 gramů krup větší velikosti
1 cibule
1 mrkev
1 petržel
¼ celeru
5 kuliček nového koření

4 kuličky pepře
2 stroužky česneku
½ polévkové lžice octa

Postup přípravy:

Do hrnce dáme vodu, omyté maso, kořenovou zeleninu, koření, kroupy a vaříme 20 minut. Přidáme na kostky nakrájené brambory a uvaříme doměkka. Dochutíme česnekem, případně octem. Pokud chceme ještě vylepšit chuť, přidáme jíšku připravenou z 1 polévkové lžice sádla a 3 polévkových lžic hladké mouky.

Doporučujeme kroupy den předem namočit.

- RS -

XXX. REPREZENTAČNÍ

MĚSTA UHERSKÉ HRADIŠTĚ

STAD

21. 1. 2023
V 19.30 HODIN
KLUB KULTURY

SLOVÁCKÝ KOMORNÍ ORCHESTR ● PARTY LEADERS ● ELÁN KONTRA BAND ● CM JAROSLAVA ČECHA
VINNÉ SKLEPY SKALÁK ● BOHATÁ TOMBOLA ● SLOSOVATELNÁ VSTUPENKA
VSTUPNÉ: 600 Kč, PŘEDPRODEJ: KLUB KULTURY, WWW.KKUH.CZ, MĚSTSKÉ INFORMAČNÍ CENTRUM

Zpravodaj města Uherské Hradiště

Periodický tisk územního samosprávného celku.

Vydává: Město Uherské Hradiště, Masarykovo náměstí 19, 686 01 Uherské Hradiště, IČO: 00291471, registrační číslo - MK ČR E12068.

Realizace: Klub kultury Uherské Hradiště, IČO: 00092100. **Odpovědný redaktor:** Mgr. Pavel Stojar, tel. 604 236 494, e-mail: zpravodaj-uh@email.cz.

Redakce: Helena Nevyjelová. **Stálí spolupracovníci:** Mgr. Hana Baroušová, Ing. Petra Bubeníková, PhDr. Jaromíra Čoupková, Ing. Lenka Durdáková, Mgr. Josef Korvas, Mgr. Petra Kučerová, Mgr. Markéta Macháčková, Mgr. Klára Mafašová, Jaromír Orel, Jan Pášma, Miroslav Potyka, PhDr. Blanka Rašticová, Mgr. Adéla Tománková-Kotková, Mgr. Barbora Urbánková. **Inzerce:** Mgr. Adéla Mikulica, tel. 734 645 134, e-mail: nemcova@kkuh.cz.

Adresa redakce: Klub kultury, Masarykovo nám. 21, 686 01 Uherské Hradiště.

Sazba, fotografie a tiskové předlohy zpracovány Klubem kultury, tisk GRASPO CZ, a. s. Vychází v Uherském Hradišti 12krát ročně.

Uzávěrka příspěvků a inzerce je vždy do 10. dne v měsíci, který předchází vydání. Příspěvky mohou být upraveny a zkráceny.

Podávání novinových zásilek povoleno Oblastní správou pošt v Brně, č. j. P/3-3819/92 ze dne 18. 11. 1992, reg. MK ČR E 12068